

An aerial photograph of a town with various buildings, trees, and a clear sky. A blue banner is overlaid on the bottom right of the image.

Opstaan

**voor het
goede**

Verkiezingsprogramma Gemeenteraadsverkiezingen 2026

ChristenUnie

Hengelo

Inleiding: Opstaan voor het goede

Hengelo is een gemeente met een eigen en herkenbare kracht. Een middelgrote stad met veel voorzieningen, een rijk industrieel verleden en goede werkgelegenheid, centraal gelegen in de regio met goede verbindingen. Maar bovenal is Hengelo een stad van mensen. Ruim 80.000 inwoners, van wie wij geloven dat God hen op het hart heeft.

Wij geloven dat mensen zijn gemaakt om samen te leven en God te eren. Dat vraagt om een andere visie dan het individualisme van onze tijd. Daarom voeren wij als ChristenUnie ook een andere politiek. Wij kiezen voor een samenleving waarin mensen elkaar de hand reiken, verantwoordelijkheid nemen voor elkaar en ruimte krijgen om samen te leven. Een samenleving waarin vrijheid niet betekent dat ieder het alleen moet redden, maar waarin vrijheid juist ontstaat doordat mensen zich met elkaar verbonden weten.

Hengelo is een gemeente waar veel goed gaat, en daar zijn we dankbaar voor. Tegelijkertijd zien we ook gebrokenheid. We zien mensen die worstelen met rondkomen, met huisvesting of met meedoen. Gezinnen die onder druk staan, jongeren die zoeken naar perspectief, ouderen die eenzaamheid ervaren, en mensen die moeten kiezen tussen wat vandaag nodig is en wat goed is voor morgen. Juist dan moeten we er voor elkaar zijn.

De ChristenUnie gelooft in een hoopvolle toekomst voor Hengelo, Beckum en Oele. Een toekomst waarin gezinnen worden gesteund, kinderen veilig en kansrijk kunnen opgroeien, en waarin mensen die het zelf niet redden kunnen rekenen op goede ondersteuning. We blijven kinderarmoede bestrijden, zorgen dat werken loont en voorkomen dat mensen tussen wal en schip vallen. Solidariteit en rechtvaardigheid horen daarbij onlosmakelijk samen.

Een hoopvolle toekomst vraagt ook om een thuis voor iedereen. Hengelo groeit, en dat is belangrijk voor de leefbaarheid en de voorzieningen in onze stad. Tegelijkertijd zet die groei de woningmarkt onder druk. Daarom zetten wij in op bouwen, bouwen, bouwen: betaalbare huur- en koopwoningen, in alle segmenten, met veel aandacht voor inbreiding en locaties zoals het KMS-terrein. Niet alleen huizen, maar gemeenschappen, met groen, ontmoetingsplekken en ruimte om naar elkaar om te zien.

Goede bereikbaarheid verbindt mensen met elkaar. We investeren in veilige wandel- en fietspaden en goed openbaar vervoer, ook voor woon-werkverkeer. Tegelijk willen we het autoverkeer beter laten doorstromen, met oog voor leefbaarheid en veiligheid in de stad.

Onderwijs is een sleutel tot hoop. Als Hengelo een aantrekkelijke en rechtvaardige stad wil blijven, is goed onderwijs voor ieder kind onmisbaar. Dat vraagt om toekomstbestendige, gezonde en duurzame schoolgebouwen. We staan voor vrijheid van onderwijs, ruimte voor bijzonder onderwijs en een inclusieve benadering van passend onderwijs, zodat ieder kind tot bloei kan komen.

We willen een economie die werkt voor mensen én voor de schepping. Lokale ondernemers zijn van grote waarde voor onze gemeenschap. Zij verdienen ruimte om te ondernemen, zonder onnodige regeldruk, en met waardering voor sociaal en duurzaam ondernemerschap. Tegelijkertijd nemen we verantwoordelijkheid voor de aarde die ons is toevertrouwd. We zetten in op een duurzame energie-infrastructuur, de aanpak van netcongestie, de realisatie van energieopslag en samenwerking met bedrijven en inwoners. Daarbij kiezen we voor realisme, samenwerking met partners als Twence en Twente Milieu, en maatwerk waar nodig.

De gemeente moet dienstbaar zijn aan het goede samenleven. Dat betekent een betrouwbare overheid die vrijheid beschermt, rechtvaardig handelt en een schild is voor de zwakken. Maar een hoopvolle samenleving bouwen we niet alleen met beleid. Dat doen we samen: inwoners, verenigingen, kerken, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Zij vormen het hart van Hengelo.

Daarom staan wij op voor het goede. Voor gezinnen en gemeenschappen. Voor een rechtvaardige verdeling en een groene leefomgeving. Voor een economie die dient en een overheid die nabij is. Geïnspireerd door de Bijbelse opdracht om recht te doen, trouw te betrachten en nederig onze weg te gaan, willen wij samen bouwen aan een hoopvolle toekomst voor Hengelo.

'Er is jou, mens, gezegd wat goed is, je weet wat de HEER van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God.' (Micha 6:8)

Inhoudsopgave

Inleiding: Opstaan voor het goede	2
Thema 1 Opstaan voor een hoopvolle samenleving met draagkracht en perspectief	5
Hoofdstuk 1 Een goede toekomst voor onze kinderen	6
Hoofdstuk 2 Zorg voor mensen bij wie het niet vanzelf gaat	10
Hoofdstuk 3 Meedoen in de samenleving	14
Hoofdstuk 4 Een thuis voor iedereen	17
Hoofdstuk 5 Kunst, cultuur en sport	20
Thema 2 Opstaan voor een economie die dienstbaar is aan mens en natuur.....	25
Hoofdstuk 6 Een economie die werkt voor mensen en ondernemers	26
Hoofdstuk 7 Zorg voor de schepping	29
Hoofdstuk 8 Een goede bereikbaarheid	33
Thema 3 Opstaan voor een rechtvaardige gemeente die bondgenoot is van vrijheid en recht.....	37
Hoofdstuk 9 Een betrouwbare gemeente.....	38
Hoofdstuk 10 Een veilige samenleving	41

Thema 1: Opstaan voor een hoopvolle samenleving met draagkracht en perspectief

CHRISTENUNIE HENGELO

Thema 1

Opstaan voor een hoopvolle samenleving met draagkracht en perspectief

We bouwen in Hengelo en Beckum aan levende gemeenschappen met ruimte voor nieuwe generaties om hoopvol op te groeien, een goed bestaan op te bouwen, te wonen en te zorgen voor elkaar. Want we zijn afhankelijk van dergelijke gemeenschappen om in verbinding te staan en steun aan elkaar te ervaren. Te veel hebben we in het verleden gekeken naar de overheid voor oplossingen. De ChristenUnie staat op voor het herstel van de kracht van gemeenschappen. We werken dit uit in vijf hoofdstukken.

Hoofdstuk 1. Een goede toekomst voor onze kinderen

We willen dat onze kinderen, de generatie van de toekomst, weer een hoopvol perspectief hebben. Wat we doen moet goed voor hen zijn, nu en straks. We steunen gezinnen, als de belangrijke plek waar jongeren liefdevol en veilig opgroeien. We zorgen dat families kunnen rondkomen en blijven kinderarmoede bestrijden. We willen goed onderwijs, waar jongeren niet worden klaargestoomd voor de economie, maar voor het hele leven.

Hoofdstuk 2. Zorg voor mensen bij wie het niet vanzelf gaat

Er is behoefte aan hoopvolle plekken waar we naar elkaar omzien. De draagkracht van de samenleving zit in mensen en hun relaties. We investeren in buurthuizen, speeltuinen en plekken van ontmoeting in de wijken en stimuleren het werk van vrijwilligers. We werken aan preventie om gezondheid te behouden. We helpen de samenleving om verantwoordelijkheid te kunnen nemen zodat we, ook met minder zorgprofessionals en meer mensen die zorg vragen, liefdevol en waardig voor mensen kunnen zorgen. We overschatten niet wat we van mantelzorgers kunnen vragen en ontlasten hen waar mogelijk. En als ziekte en pijn het leven overnemen, werken we aan een omgeving en zorgzaamheid die het leven waardevol maken.

Hoofdstuk 3. Meedoen in de samenleving

In een samenleving waarin we omzien naar elkaar, krijgt iedereen de kans om volwaardig mee te doen. Werk is daarbij een belangrijke pijler: het geeft niet alleen een inkomen, maar ook eigenwaarde, voldoening en een plek in de gemeenschap. Werken moet ertoe doen, waarbij werkenden voldoende verdienen om rond te komen en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt meedoen. Niet alleen werk zorgt voor zingeving en een actieve rol in de samenleving. Door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk en een (arbeidsmatige) dagbesteding doen mensen volop mee. De ChristenUnie zet zich in om deze inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen, wat de reden ook is van het niet mee kunnen doen: armoede, schulden, een beperking, enzovoorts.

Hoofdstuk 4. Een thuis voor iedereen

Alle mensen hebben een plek nodig waar ze veilig zijn en gezien worden, waar ze tot rust kunnen komen. Dan gaat het om meer dan alleen een dak boven het hoofd, dan gaat het om geborgenheid. Dat begint wel met een woonplek. Een woning die geen geldzorgen brengt, maar juist betaalbaar en energiezuinig is. Een huis dat in een wijk staat waar burens elkaar helpen en voor elkaar klaar staan. Waar het fijn wonen is, met genoeg groen, ontmoetingsplekken en speeltuinen. Kortom, een huis dat mensen met recht hun thuis kunnen noemen.

Hoofdstuk 5. Kunst, cultuur en sport

Kunst en cultuur verrijken het leven en de samenleving met hun creativiteit en zingeving. Het heeft de mogelijkheid om ons stil te zetten, te laten ontspannen, wakker te schudden en te verbinden. Sport heeft die verbindingskracht ook en werkt mee aan een gezonde levensstijl.

Hoofdstuk 1

Een goede toekomst voor onze kinderen

We steunen gezinnen, als de belangrijke plek waar jongeren liefdevol en veilig opgroeien. We zorgen dat families kunnen rondkomen en blijven kinderarmoede bestrijden. Goed onderwijs, een plek om te wonen en mogelijkheden om bij te dragen aan de samenleving zijn van wezenlijk belang voor 'starters' in onze maatschappij.

Onze jeugd heeft hoop nodig voor de toekomst. Sociale media maken onze kinderen en jongeren verslaafd aan schermpjes en zorgen voor continue prikkels. Jongeren ervaren prestatiedruk vanwege de voortdurende presentatie van 'volmaakte' rolmodellen. Problematiseren en diagnosticeren helpt jongeren niet of nauwelijks. Toch is dat vaak de route waarvoor ouders en professionals in de jeugdhulp kiezen.

Kinderen en jongeren hebben een veilige omgeving nodig, de aanwezigheid van hun ouders, en meesters en juffen die tijd en aandacht voor ze hebben. Naast gezin en school zijn bijvoorbeeld sport-, muziek- en toneelverenigingen belangrijk om op een gezonde, gewone manier op te groeien. Daarbij is het wel belangrijk dat daar ruimte is voor kinderen in al hun variatie.

We moeten het gebruik van drugs, alcohol en tabak onder onze jongeren aanpakken, want verdovende en verslavende middelen slopen onze kinderen en jongeren. Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO), in Hengelo onderdeel van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), is een goed voorbeeld van een preventieaanpak. De aanpak richt zich op het voorkomen van alcohol-, drugs- en tabaksgebruik, door een leefomgeving te vormen waarin jongeren gelukkig en gezond kunnen opgroeien. De ChristenUnie wil daarin investeren.

Om op een goede manier op te kunnen groeien, moet dus een aantal zaken op orde zijn. Denk aan gezondheid, een liefdevolle omgeving, voldoende geld en een woning in een leefbare omgeving. Dit betekent dat opgroeien en opvoeden vraagt om het verbinden van het sociale met het fysieke domein. De ChristenUnie staat op voor het ondersteunen van gezinnen in het gewone leven, een groene en veilige leefomgeving met ruimte voor sport en spel, en voldoende gemeenschappelijke ruimten voor ontmoeting en elkaar leren kennen.

Grote uitdagingen

Vader of moeder zijn is fantastisch. Wat een mooi geschenk om kinderen groot te mogen brengen. Voor een gezond gezinsleven is ruimte en tijd voor elkaar nodig. Het ouderschap staat momenteel behoorlijk onder druk, doordat ouders steeds meer moeten werken om de kosten te kunnen betalen en steeds meer zaken hun aandacht opeisen. Daarnaast is het opvoeden meer en meer het privédomein van de ouders geworden. Sociale verbanden die kunnen helpen en ondersteunen, zijn veelal weggevallen. Ouders zoeken vandaag de dag steeds vaker steun bij professionele

hulp. Leidend is de gedachte dat alles maakbaar is en als dat niet zo uitpakt, wordt gelijk naar de psychologie gekeken, alles om te werken aan het 'perfecte kind'. Dit geeft druk op relaties en op de normale aandacht voor kinderen en jongeren.

Maar ook in de jeugdhulp zijn er grote uitdagingen. Bijvoorbeeld de belangen van aanbieders, de verwachtingen van mensen die om hulp vragen, het geld dat aan alle kanten duwt en trekt (soms ten goede, soms ten kwade), de manier waarop professionals worden opgeleid, de manier waarop de wetenschap zich heeft ontwikkeld en die ertoe leidt dat we zijn gaan denken in meetbaarheid, voorspelbare stapjes, DSM-classificaties, interventies, en effectiviteit en efficiency.

1.1 Investeren in gezinnen en gemeenschappen

- Investeren in gezinnen. Uithuisplaatsingen moeten zoveel als mogelijk worden voorkomen, want een kind in jeugdhulp met verblijf komt zelden terug naar huis. Daarom moeten we investeren in gezinnen. Desnoods met coaches die 24 uur per dag beschikbaar zijn. Uiteindelijk is dat goedkoper, want het draagt bij aan de versterking van het opvoedklimaat thuis.
- Investeren in jongerenwerkers, sportcoaches, vrijwilligers en andere (pedagogische) werkers. Door hierin te investeren wordt gewerkt aan een goed pedagogisch klimaat.
- We zetten ons in om in Hengelo een familiehuis te realiseren. In november 2024 heeft de gemeenteraad de CU-motie Familiehuis aangenomen. Inmiddels is Wijkkracht Hengelo aan het inventariseren hoe dit past binnen het huidige ondersteuningsaanbod. We blijven dit proces volgen.
- Een leefomgeving met een gezonder voedingsaanbod en meer mogelijkheden om te bewegen. Een structurele samenwerking van een breed netwerk aan partijen is daarbij voorwaardelijk. Zo wordt de gezonde keuze de makkelijkste keuze.
- Een leven zonder verslaving voor onze kinderen en jongeren – digitaal of anderszins. Er is en blijft in Hengelo geen ruimte voor een casino.
- Een adequate ondersteuning van ouders en verzorgers (en hun netwerk). De ChristenUnie wil daarom opvoedondersteuning organiseren op plekken waar ouders in het dagelijks leven komen, zoals bij de kinderopvang en basisscholen.
- Ondersteuning bij relatieproblemen en (v)rechtscheidingsproblematiek. Twee op de drie kinderen met jeugdhulp komen uit gescheiden gezinnen. Dit laat zien hoe ontwrichtend dit voor hen kan zijn. Het doel is om complexe scheidingen te voorkomen en leed bij kinderen te verminderen. Bijvoorbeeld door middel van een echtscheidings-/relatieloket en het liefst een budget voor relatietherapie als mensen dat zelf niet kunnen betalen.
- Een goede plek voor kinderen die niet thuis kunnen wonen, ondanks alle steun die gegeven wordt. Daarom wil de ChristenUnie dat de gemeente Hengelo jaarlijks actief meedoet met de pleegzorgcampagne en de hiervoor benodigde middelen ter beschikking stelt. Daarnaast moet de gemeente netwerktoppleegzorg beter onder de aandacht brengen.
- Een goede samenwerking tussen de gemeente en de huisarts als het om de jeugdzorg gaat, zodat er afspraken gemaakt kunnen worden over doorverwijzingen naar de jeugdhulp.
- Een goede verbinding tussen onderwijs en zorg. Naast gezinnen spelen kinderopvang, onderwijs, welzijn en lokale teams een belangrijke rol in de pedagogische basis van jongeren. Het doel moet zijn dat meer kinderen zich binnen de school in de eigen wijk goed kunnen ontwikkelen.
- Verkleinen van wachtlijsten en middelen inzetten, zoals de Wachtverzachter, voor wie toch op een wachtlijst staat.
- Een veilige leefomgeving van kinderen. De preventie en aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld moeten prioriteit hebben in gemeentelijk beleid. Instanties als Veilig Thuis moeten hun werk goed kunnen uitvoeren en hiervoor voldoende middelen krijgen.

1.2 Onderwijs dat werkt voor iedereen

We staan op voor goed en vrij onderwijs, dat bijdraagt aan de brede ontwikkeling van jongeren. Ieder kind en iedere jongere is door God geschapen met unieke kwaliteiten. Onderwijs draagt eraan bij dat ieder persoon floreert en zijn of haar talenten ontwikkelt. Ouders moeten de ruimte houden om zelf te kiezen voor onderwijs dat past bij hun overtuigingen.

Onderwijs en scholen gaan niet alleen om kennisvergaring of gebouwen, maar vormen een belangrijk onderdeel van

de sociale basis. Het gaat om voorzieningen die ondersteunend zijn aan de omgeving waarin kinderen, jongeren en jongvolwassenen opgroeien met alles wat daarbij hoort. Hierbij moet ook oog zijn voor toegankelijkheid voor iedereen in de samenleving.

Onderwijs moet geworteld zijn in de samenleving. De kern van goed onderwijs is dat een kind zich ontwikkelt en tot bloei komt, zodat het als volwassene bijdraagt aan de samenleving. Dat is iets dat niet alleen bij docenten moet worden belegd. Dat vraagt om inzet van de gehele gemeenschap en het is belangrijk dat scholen dat ook zo zien. De gemeente moet dus investeren in plaatsen waar de samenleving en het onderwijs samen komen en elkaar ontmoeten, zoals een ontmoetingsruimte in een school, een kinderboerderij of een moestuin bij een school.

De huisvesting van scholen is wettelijk gezien de taak van gemeenten. Het Hengelose Integraal Huisvestingsplan (IHP) moet gaan over onderwijs in de volle breedte. Dat vergt een integrale aanpak, waarmee kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen en tot bloei komen. De uitdaging is om dat op een concrete manier te doen. Dat vraagt om doordenking van wat men wil bereiken. Nu is het te vaak een praktische overweging om iets een kindcentrum te benoemen. Daarbij is het belangrijk om te kijken naar hoe het wel kan in plaats van alleen naar de regels, want die vormen soms een uitdaging.

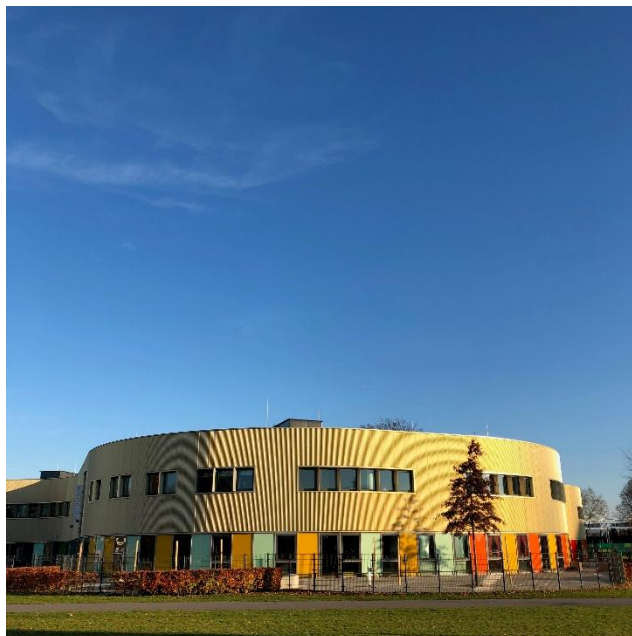

1.3 Goed onderwijs, geworteld in de samenleving én goede schoolgebouwen

- Het IHP is na druk van de ChristenUnie in Hengelo de afgelopen periode op de agenda gekomen. Er is nu een langjarig huisvestingsplan, maar de toegekende middelen zijn onvoldoende. Er moet een tussentijdse herijking en aanvulling komen van de toegekende bedragen voor het IHP, zodat er geen financiële rem op de onderwijshuisvesting in Hengelo zit.
- We streven naar scholen waar kinderen en leerkrachten graag zijn om te leren, te spelen en les te geven. Daarom pleit de ChristenUnie voor een IHP waarin huisvestingsvraagstukken niet tot economische en materiële aspecten worden beperkt. Het IHP moet draaien om wie de gebruikers zijn en wat die nodig hebben om ontmoeting en leren tot stand te brengen. Het IHP moet ook concreet zijn, zodat duidelijk wordt wat er elk jaar gaat gebeuren (inclusief financiering).
- We staan op voor jong ondernemerschap, waardoor jongeren in aanraking komen met mensen en uitdagingen buiten hun eigen omgeving. Het is niet goed voor jongeren om stil te zitten. Ze moeten de ruimte en de mogelijkheid krijgen om te ondernemen, waardoor ze zich in brede zin ontwikkelen.
- We bestrijden laaggeletterdheid. Ongeveer 2,5 miljoen Nederlanders hebben moeite met lezen, rekenen en het gebruiken van een computer of smartphone. Ook in het licht van de schuldenproblematiek en mogelijk isolement is het van belang om laaggeletterdheid te bestrijden. Daarom wil de ChristenUnie een specifieke aanpak om laaggeletterdheid in de gemeente Hengelo terug te dringen, met een centrale rol voor bibliotheken en taalhuizen.
- We willen goed werkend passend onderwijs. In eerste instantie is dit de verantwoordelijkheid van scholen, maar kinderen voor wie het onderwijs niet past, komen vaak bij de gemeente voor hulp. De ChristenUnie wil daarom een gezamenlijke visie met de scholen over passend onderwijs opstellen, waarin de scholen hun verantwoordelijkheid nemen. In het IHP van 2027-2031 moet ruimte zijn voor passend en inclusief onderwijs in Hengelo. Aangezien Hengelo geen diplomagericht VSO aanbiedt, moet Hengelo serieus kijken naar een

optie waar alle nieuwbouwplannen voor regulier onderwijs ook ruimte bieden aan speciaal onderwijs . Denk bijvoorbeeld aan een standaard VSO-vleugel in een nieuwbouwlocatie.

- We willen thuiszitters weer naar school of werk helpen. Niet-passend onderwijs leidt te vaak tot thuiszitters. De gemeente Hengelo maakt een 'Actieplan thuiszitters' om hen te helpen, in samenwerking met de scholen, de ouders en de jongeren.
- Hengelo kijkt samen met centrumgemeente Enschede naar de bezetting bij de GGD en Veilig Thuis, zodat hulp tijdig en adequaat geboden kan worden.
- We geven jongeren kansen om zich te ontwikkelen als taal een barrière is. Daarom blijft de gemeente Hengelo toegang tot ISK/Taalschakelklassen ondersteunen.
- We bieden kwalitatief goed onderwijs voor nieuwkomers. Onderwijs is van groot belang voor de toekomst van kinderen. De gemeente heeft ook een verantwoordelijkheid om te zorgen dat asielzoekers en statushouders mee kunnen draaien in de maatschappij. Dat gaat verder dan taallessen en vraagt om een bredere inzet dan van de overheid alleen. Er moet actief verbinding worden gelegd met de buurt, ondernemers en bedrijven. Integratie werkt het best als mensen zo vroeg mogelijk (volwaardig) mee kunnen draaien in de samenleving.

Hoofdstuk 2

Zorg voor mensen bij wie het niet vanzelf gaat

We geloven dat mensen door God zijn gemaakt om naar elkaar om te zien. We geloven in een samenleving waarin mensen elkaar de hand reiken en er zijn voor de ander. Dit gaat in tegen het individualisme van onze tijd. Dat is geen zwakte, maar draagt bij aan verbondenheid. Op deze manier zorgen we voor elkaar, als het gaat om onze gezondheid of ons welzijn, maar ook voor mensen die op de vlucht zijn voor honger of vervolging of die hier zijn om te werken. Mensen hebben de nodige uitdagingen vandaag de dag. Die komen in gesprekken aan de keukentafel terug: oorlog, geldzaken, zorg, een vergrijzende krimpende kerk of juist een bloeiende kerk die ruimte nodig heeft. Een luisterend oor en een arm om iemands schouder kunnen zorgen verlichten. Zo zorgen we samen dat mensen weer perspectief zien in een roerige wereld. We zetten ons er daarom voor in dat ook in Hengelo mensen naar elkaar omzien. Dat kan alleen als ze elkaar kennen en zich betrokken voelen. De gemeente kan daarbij voorzien in wat er nodig is om elkaar te leren kennen en door ruimte te geven aan initiatieven vanuit bewoners en organisaties.

De zorg staat echter onder druk door vergrijzing en een steeds groter beroep op mantelzorgers. Nu al dienen zich personeelstekorten aan, bijvoorbeeld in de ouderenzorg en huisartsenzorg. Het risico dat de meest kwetsbaren hiervan het slachtoffer worden is groot. We kunnen de zorg alleen toekomstbestendig maken als de samenleving zich aanpast. De overheid kan dit ondersteunen door te kiezen voor structurele investeringen in preventie, zodat niet achteraf moet worden gerepareerd wat voorkomen had kunnen worden. Maar ook door te bevorderen dat gemeenschappen bloeien, bijvoorbeeld met nieuwe gemeenschappelijke woonvormen en buurtcentra. En door een maatschappelijk debat over de begrenzing van zorg, het bestrijden van eenzaamheid en suïcide, en het versterken van het goede samenleven. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat ondersteuning vanuit de Wmo beschikbaar blijft voor de echt kwetsbaren en publieke middelen zo effectief mogelijk worden ingezet. Als gemeenten de wettelijke mogelijkheid krijgen om een inkomensafhankelijke bijdrage te vragen voor Wmo-voorzieningen, dan zullen we daar gebruik van maken.

Belangrijk is om op een andere manier te kijken naar ziekte en beperking. De zienswijze vanuit Positieve Gezondheid is dat er gekeken wordt naar wat wél kan, naar wat ons veerkracht geeft en hoe we een betekenisvol leven kunnen leiden. Dit geeft ruimte om mee te kunnen doen in de samenleving en van betekenis te zijn voor de ander. Powerful Ageing heeft Hengelo geleerd dat blijven investeren in onze eigen gezondheid belangrijk is, maar dat meedoen met een gemeentelijk gezondheidsprogramma geen voorwaarde mag zijn voor het wel of niet ontvangen van ondersteuning van de gemeente.

‘De zorg’ is een breed begrip. Het is het samenspel tussen professionele ‘formele zorg’, zoals ouderen-, gehandicapten- en jeugdzorg, en de ‘informele zorg’, zoals burenhulp, de inzet van vrijwilligers, welzijnswerk, mantelzorg en de betrokkenheid van kerken. Informele zorg is van enorme toegevoegde waarde. Het draagt bij aan het normaliseren van problemen die mensen ervaren. Ervaringsdeskundigen kunnen zich door hun achtergrond makkelijker verplaatsen in de situatie van een ander met soortgelijke problematiek. Omzien naar elkaar lost niet alle problemen op, maar geeft alle betrokkenen plezier, voldoening en verbinding. We mogen de kracht van onderlinge bemoediging en troost niet onderschatten. Zorg is ‘er zijn voor elkaar’: eens per week samen koken en eten, een maatje zijn voor iemand met schulden of als groep een klus doen bij een gezin dat leeft in armoede.

Goede samenwerking tussen informele en formele zorg is uiteraard nodig. Wij zetten ons in voor een Hengelo waar mensen voor elkaar (blijven) klaar staan: hulpvragers en hulpbieders als gelijken. Voor bepaalde hulpvragen van inwoners is inzet van beroepskrachten passend. Informele hulp kan niet alle zorg vervangen. Maar door zorg en ondersteuning weer in de samenleving te integreren, maken we zorg van iedereen.

Vaak heeft de inzet van de buurt en vrijwilligers professionele ondersteuning en coördinatie nodig. Vrijwilligersorganisaties en lokale sociale voorzieningen moeten voldoende financiering hebben. Waar mogelijk verminderen we regels en registratiedruk, zodat er meer tijd is voor menselijk contact. We gaan uit van deskundigheid en vertrouwen. Ook nemen we drempels weg voor woonvormen met gezamenlijke ruimtes voor ontmoeting.

2.1 Eenzaamheid

- Het verenigingsleven is belangrijk voor verbinding in de samenleving en helpt betekenisvolle sociale

contacten te leggen. Dat geldt ook voor kerken die zich openstellen om mensen een luisterend oor te bieden en een plek vormen waar iedereen mag komen zoals ze zijn. Belangrijk is om aan te sluiten bij wat verschillende groepen mensen nodig hebben, bijvoorbeeld jongeren, ouderen of mensen met een ggz-aandoening. De gemeente maakt dit financieel mede mogelijk en/of neemt drempels weg waar dat nodig is.

- Wij ondersteunen buurtcentra en Wijkhuizen, waar mensen samenkomen voor een luisterend oor. De ChristenUnie ziet graag meer Wijkhuizen in Hengelo. We zien onder meer mogelijkheden in Groot Driene en in het centrum. We stimuleren samenhang en samenwerking tussen alle initiatieven die er zijn, zodat er een dekkend netwerk ontstaat.
- Per 1 januari 2026 zijn gemeenten verplicht suïcidebeleid vast te stellen. De CU is voor trainingen om het gesprek makkelijker aan te gaan en voor het geven van aandacht aan suïcidepreventie in het onderwijs. Een belangrijke start is dat alle betrokken organisaties met elkaar om tafel zitten, want iedereen heeft een puzzelstuk in handen. De gemeente moet hier regie op voeren.
- Suïcide is een gemeente-overstijgend probleem. Jongeren wonen bijvoorbeeld in de ene plaats en gaan in de andere plaats naar school. Regionale samenwerking is dus aanbevolen.

2.2 Gezondheid

- We zetten in op preventie en laten dit doorwerken op allerlei beleidsterreinen. Hetzelfde geldt voor Positieve Gezondheid, een brede benadering van gezondheid waarbij het niet alleen gaat om lichamelijke gezondheid maar bijvoorbeeld ook om zingeving en kwaliteit van leven.
- De gemeente maakt gezondheidsbeleid concreet en baseert dit op data die de GGD heeft over de gezondheid en ziektelast van de inwoners. In dat beleid worden inwoners, deskundigen in het sociaal domein, huisartsen, maar ook scholen en sportverenigingen betrokken bij de uitvoering.

2.3 Personen met verward gedrag

- Samen met de ggz maakt de gemeente afspraken over hoe mensen met verward gedrag in hun eigen situatie kunnen worden ondersteund, hoe netwerken betrokken worden en hoe wordt voorkomen dat mensen afhankelijk worden van de ggz. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van een ggz-verpleegkundige in de meldkamer of bij de politie zoals ze dat in Deventer doen.
- De gemeente zet, in het kader van samenredzaamheid, in op hulpgroepen voor mensen met verward gedrag en op de beschikbaarheid van gezamenlijke woonruimte.
- De politie, de ggz, de Spoedeisende Hulp-afdeling van het ziekenhuis en de wijkteams maken afspraken over wat te doen bij het aantreffen van mensen met verward gedrag. Voorkomen wordt dat deze mensen in een politiecel terecht komen.
- We investeren in beschermd wonen en in de zorg voor mensen met ggz-problematiek die thuis wonen: 24/7 ambulante psychische zorg in de wijk, en intensievere samenwerking tussen ggz, huisartsen, maatschappelijke opvang, woningcorporaties, schuldhulpverlening en andere zorg- en hulpverleners en herstelgroepen.
- De ChristenUnie pleit voor meer inloophuizen en time-out voorzieningen voor kortdurende opname.

2.4 Wonen en zorgen voor elkaar

- De ChristenUnie stimuleert particuliere bewonersinitiatieven en maatschappelijke organisaties waar het gaat

om vernieuwende woonvormen. De woonvormen vormen geen eilandjes en hebben altijd een actieve verbinding met de buurt om de woonvorm heen. Ook verbreden we de mogelijkheden voor mantelzorg thuis of bijvoorbeeld kangoeroewoningen.

- We werken volgens het principe van Housing First. Hiermee streven we ernaar om dak- en thuisloosheid voorgoed te beëindigen. Iedereen krijgt de kans op een (t)huis, met de juiste ondersteuning om dit te behouden, in een buurt waarin mensen elkaar accepteren.
- We versterken de verbinding tussen het sociale en het fysieke domein. Alle maatschappelijke partners worden betrokken bij de vraagstukken die er liggen, zodat de verschillende belangen op elkaar worden afgestemd. Denk aan het betrekken van huisartsen, fysiotherapeuten, kerken, horeca of sportverenigingen bij nieuwbouw of herstructurering van een gebied. Hierdoor ontstaat er innovatie, draagvlak en gezamenlijke financiering. De gemeente betreft hen bij het opstellen en uitvoeren van de woonzorgvisie.
- De transitie van het sociaal domein verloopt niet voor iedereen in Hengelo even soepel. Wijkkracht werkt er hard aan om ervoor te zorgen dat iedereen de juiste ondersteuning krijgt. De ChristenUnie blijft dit de komende raadsperiode monitoren.

2.5 Vrijwilligers en mantelzorgers

- Vrijwilligers kunnen, indien nodig, een gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) verkrijgen.
- De gemeente faciliteert de coördinatie en koppeling van vrijwilligers via bijvoorbeeld een vrijwilligersbank en zorgt ervoor dat deze gebruiksvriendelijk is.
- De gemeente biedt de mogelijkheid van een vrijwilligersverzekering.
- De gemeente Hengelo ontwikkelt een ruim aanbod in mantelzorgondersteuning, waaronder een respijtovereenkomst.
- De ChristenUnie wil specifieke ondersteuning voor jonge mantelzorgers. Zeker als zij zorgtaken moeten combineren met school of studie. De gemeente gaat daartoe het gesprek met deze jongeren aan om te horen wat zij nodig hebben.
- De gemeente wijst mensen die mantelzorgers zijn of worden actief op ondersteuning.
- In de gemeente Hengelo ontwikkelen we een visie op informele zorg en de manier waarop de informele zorg zich verhoudt tot de formele zorg.
- De gemeente zorgt voor een goede coördinatie van informele zorg.
- In de gemeente Hengelo minimaliseren we regels en drempels bij het aanvragen van een voorziening.

2.6 Iedereen telt mee en doet mee

- De gemeente Hengelo zoekt actief naar mogelijkheden om kinderen met een beperking te laten sporten;
- De gemeente zorgt dat haar gebouwen en voorzieningen goed toegankelijk zijn voor alle inwoners. Ook digitaal moet de gemeente bereikbaar zijn voor mensen met een beperking. De gemeentelijke websites voldoen aan de wettelijke toegankelijkheidseisen.
- De openbare ruimte en het openbaar vervoer worden op zo'n manier ingericht dat mensen met een

bepeking zich thuis voelen in de gemeente Hengelo en zich er zelfstandig kunnen redden. Een onderdeel daarvan is dat er voldoende toiletten beschikbaar zijn in het centrum. Dit kan door ook de toiletten in gemeentelijke gebouwen open te stellen en te overleggen met horeca en ondernemers.

- De gemeente werkt aan het uitvoeren van een lokale inclusie-agenda, zodat alle inwoners deel kunnen nemen aan de samenleving. We doen dit samen met allerlei verenigingen en belangengroepen.
- De gemeente zorgt ervoor dat (gemeentelijke) evenementen toegankelijk zijn voor bezoekers met een beperking.

2.7 Zorg voor vluchtelingen en (arbeids-)migranten

- Elke gemeente heeft een verantwoordelijkheid in de opvang van asielzoekers, zodat er een landelijke spreiding is en daar werken we aan mee. Hierin stemmen we ook af met de regiogemeenten. De inwoners worden goed en tijdig geïnformeerd over veranderingen in omvang, locatie of doelgroep van de opvang. Hengelo neemt zijn verantwoordelijkheid bij de huisvesting van asielzoekers met een verblijfsstatus en zet zich ervoor in om voor hen woonruimte te zoeken.
- We staan voor kleinschalige opvang. We gaan met maatschappelijke organisaties, zoals kerken, in gesprek over hoe dit georganiseerd kan worden, waarbij de overheid onkosten en huisvesting faciliteert, en maatschappelijke organisaties zorgen voor binding met de samenleving.
- We vragen van nieuwkomers dat zij zo snel mogelijk onderdeel van de samenleving worden.
- Waar overlast ontstaat, pakken we dat aan. Dat geldt voor iedereen in onze samenleving.
- Taal verbindt. We stimuleren dan ook iedereen om de Nederlandse taal te leren en werkervaring op te doen of zich als vrijwilliger in te zetten. We verwachten van nieuwkomers dat ze hier hun best voor doen en zo snel als mogelijk een onderdeel van de samenleving worden.
- Een plek voor kinderen: we geven kinderen een kansrijke start door ze naar school te laten gaan en ervoor te zorgen dat ze kunnen sporten en kunnen deelnemen aan cultuur. Dat geeft hoop en stabiliteit.
- We werken nauw samen in een netwerk met andere partijen in de stad, zoals het COA, Vluchtelingenwerk en lokale buddyprojecten.
- We hebben aandacht voor ongedocumenteerden in onze gemeente. Zij lopen een groter risico om slachtoffer te worden van uitbuiting en misbruik. We zorgen voor een veilig klimaat waarin we hen helpen met aangifte doen en helpen hen met zorg waar nodig.
- Kleinschalige woonvormen, liefst in de wijk: elkaar zien en leren kennen. Want als je elkaar kent, kun je van elkaar leren.
- We zorgen dat werk en inburgeren makkelijk gemaakt wordt door avondlessen, flexibele schooltijden en contact tussen werkgever en taalschool. Inburgeren gaat verder dan taal en werk. Het gaat ook over onderdeel worden en voelen van de samenleving. Via beleid wordt dit aangemoedigd.
- Er is een inloopsprekuren bij de gemeente voor iedereen met vragen (asielzoekers, statushouders, ondernemers en buurtbewoners). De gemeente faciliteert ondernemers, werkgevers en vrijwilligersorganisaties in de bureaucratie rondom het verstrekken van werk.

Hoofdstuk 3

Meedoen in de samenleving

We willen een samenleving waarin we omzien naar elkaar en waarin iedereen de kans krijgt om volwaardig mee te doen. Werk is daarbij een belangrijke pijler: het geeft niet alleen een inkomen, maar ook eigenwaarde en een plek in de gemeenschap. De ChristenUnie Hengelo wil een economie waarin arbeid loont, waarin werkenden voldoende verdienen om rond te komen en waarin mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt meedoen.

We zetten in op een inclusieve arbeidsmarkt, eerlijke lonen en goede begeleiding voor wie (opnieuw) aan het werk wil. Maar niet alleen werk zorgt voor zingeving en meedoen in de samenleving. Ook door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk en een (arbeidsmatige) dagbesteding kunnen Hengelose inwoners volop meedoen. De ChristenUnie zet zich in om deze inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen.

Tegelijkertijd weten we dat armoede en schulden een enorme impact hebben op mensen en hun gezinnen. Te veel Nederlanders leven onder de armoedegrens en ervaren de stress van financiële onzekerheid. De ChristenUnie Hengelo kiest voor een barmhartig en rechtvaardig armoedebeleid, dat makkelijk vindbaar is en eenvoudig aan te vragen. Op deze manier krijgen mensen de hulp die ze nodig hebben.

We willen dat werken altijd meer oplevert dan een uitkering, maar ook dat niemand in ons land in armoede hoeft te leven. Daarom pleiten we voor een eerlijke verdeling van lasten, gerichte inkomensondersteuning en betere hulp bij het voorkomen en oplossen van schulden. Omdat we willen dat ons beleid een antwoord is op de behoeften van onze inwoners, kiest Hengelo ervoor om eerst in gesprek te gaan met haar inwoners over de vragen: 'Wanneer ervoeren jullie bestaansonzekerheid?' en 'Wat had je toen nodig?'. Op basis van deze uitkomsten herzielt de gemeente Hengelo het armoedebeleid.

Schulden mogen geen gevangenis zijn. Mensen die in financiële problemen raken, moeten snel en effectief worden geholpen. Dat betekent een eenvoudige en toegankelijke schuldhelpverlening, een sociale incasso-aanpak en een betere bescherming tegen schulden.

We zien dat met name jongeren extra kwetsbaar zijn door de invloed van sociale media, influencers en het gebruik van Buy Now Pay Later-diensten. Ze proberen eerst het zoet van de aankoop, maar komen in de problemen wanneer het zuur van de betaling voor de deur staat (soms letterlijk middels een deurwaarder). Een specifieke aanpak, met behulp van ervaringsdeskundigen, is in hun situatie nodig. De ChristenUnie Hengelo wil dat de gemeente zich hiervoor inzet.

3.1 Participatie

- Werken is niet voor iedereen mogelijk. De gemeente zorgt ervoor dat iedereen naar vermogen mee kan doen in de maatschappij en faciliteert en stimuleert vrijwilligerswerk, arbeidsmatige dagbestedingen en mantelzorg.
- Gemeentelijke banen en leerwerkplekken: Hengelo maakt extra stage- en leerwerkplekken beschikbaar binnen de gemeente en bij gesubsidieerde organisaties.
- Onvoldoende werkfit: er zijn mensen die niet in aanmerking komen voor beschermt werk en tegelijkertijd nog

niet voldoende arbeidsfit zijn om bij een reguliere werkgever aan de slag te kunnen. De gemeente Hengelo biedt daarom via het sociaal ontwikkelbedrijf, in samenwerking met relevante opleidings- en ontwikkelingsfondsen, laagdrempelige trajecten aan waarin werkzoekenden ervaring kunnen opdoen en vaardigheden ontwikkelen. We maken hierbij ook gebruik van de praktijkverklaring.

- We anticiperen op de Participatiewet in Balans. Daar waar mogelijk gaan we ermee aan de slag, bijvoorbeeld door het toekennen van bijstandsaanvragen met terugwerkende kracht en een bufferbudget.
- Persoonlijke begeleiding: we passen maatwerk toe bij de gemeentelijke re-integratie, met begeleiding door een vaste contactpersoon. We werken conform de principes van Simpel Switchen, waarbij een stapje terugdoen in de re-integratie mogelijk is om later weer een stap vooruit te zetten.
- We zorgen dat ondernemers voldoende begeleiding krijgen als ze iemand met een afstand tot de arbeidsmarkt aannemen, bijvoorbeeld een vaste consulent die elke week een paar uur langskomt.

3.2 Armoede

- De gemeente herzielt het armoedebeleid door eerst in gesprek te gaan met inwoners en ervaringsdeskundigen.
- Het uitgangspunt van duurzaam armoedebeleid is erkenning van de armoedeval. Het vertrekpunt is dus ook altijd dat werk moet lonen.
- Een sterk sociaal netwerk bevordert de bestaanszekerheid van mensen. De gemeente Hengelo stimuleert en ondersteunt daarom initiatieven waarbij inwoners elkaar op wijk-, buurt- en straatniveau ontmoeten en ondersteunen.
- Door een proactieve informatievoorziening stimuleert Hengelo een beter gebruik en een betere uitvoering van de bijzondere bijstand en gemeentelijke regelingen. De gemeente doet dit samen met de maatschappelijke partners en past waar mogelijk automatische toekenning toe. Een voorbeeld is Wageningen, waar men alle regelingen versimpeld heeft tot één regeling.
- Om de vindbaarheid en het gebruik van regelingen te verbeteren, richt Hengelo naar voorbeeld van Utrecht (Geldwinkel) en Zoetermeer (Geldpunt) op een of meer plekken een fysiek loket in.
- Geen drempels voor sport en spel. De gemeente stimuleert het gebruik van de landelijke regeling voor schoolmaaltijden. Daar waar dat niet toereikend is, gaat de gemeente met scholen en het Jeugd Educatie Fonds in gesprek voor extra ondersteuning. De gemeente stelt daarnaast extra fondsen ter beschikking voor sport- en cultuurdeelname voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen.
- De gemeente voorkomt een boete op barmhartigheid in ons gemeentelijk beleid en ondersteunt initiatieven waar nodig, zoals informele voedselbanken en initiatieven van kerken/diaconieën.
- We vinden het belangrijk om lokaal maatwerk aan te bieden voor inwoners met hoge energierekeningen en huurachterstanden, met als doel hen te helpen weer financieel zelfstandig te worden.

3.3 Schulden

- Via het project 'Vroeg eropaf' werkt de gemeente samen met woningcorporaties, energiemaatschappijen en zorgverzekeraars om betalingsachterstanden vroegtijdig op te merken en hulp aan te bieden. We zorgen ervoor dat er expertise bij de gemeente is, waardoor mensen ook gelijk geholpen kunnen worden in plaats van weer doorverwezen te moeten worden naar een volgend loket. Daarnaast worden huisbezoeken afgelegd door de bestaande welzijnspartners of gemeentelijke schuldhulp. Jongeren zijn hierbij een groep die extra aandacht verdient in verband met de lage drempel voor Buy Now Pay Later-diensten.
- Werkgevers zien vaak al in een vroeg stadium dat werknemers in financiële problemen dreigen te raken, maar weten niet altijd wat zij kunnen doen om hun werknemers hierin te helpen of door te verwijzen. Daarom starten we het project 'Vindplaats verborgen schulden'. We trainen werkgevers in het omgaan met financiële problemen bij werknemers en zorgen via het op te richten loket voor gerichte ondersteuning.
- De gemeente Hengelo stelt extra FTE beschikbaar voor schuldpreventiemedewerkers. Hiervan wordt tenminste 1 FTE ingezet voor preventie onder jongeren. Hengelo doet er alles aan om Buy Now Pay Later lokaal te ontmoedigen, bijvoorbeeld door een lokale reclamecampagne om mensen bewust te maken van de risico's van dergelijke diensten.
- De gemeente blijft financiële educatie en hulp aan jongeren bieden, onder meer door middel van budgetcoaching voor jongvolwassenen en lessen over geldbeheer op scholen. Hiervoor zijn al subsidies beschikbaar. Ook moet er op scholen een vast aanspreekpunt komen, waar jongeren terecht kunnen met geldgerelateerde zorgen en vragen.
- De gemeente kort de wachttijd voor schuldhulp in en biedt snelle, laagdrempelige trajecten aan om inwoners

direct te helpen. De gemeente Hengelo sluit zich aan bij het convenant Schuldenrust van de NVVK.

- De gemeente Hengelo past bij het innen van gemeentelijke belastingen en heffingen een sociaal kwijtscheldings- en incassobeleid toe om problematische schulden te voorkomen.

3.4 Arbeidsmigranten

- De gemeente past strikte handhaving toe op goede woonomstandigheden en stimuleert gemeentelijke woonlocaties voor arbeidsmigranten om misstanden te voorkomen.
- We sluiten (via het regionaal werkcentrum) aan bij het project Work in NL (WIN). Via dit loket ontvangen arbeidsmigranten in hun eigen taal informatie over rechten, werk en huisvesting.
- We bieden gratis of gesubsidieerde taalcursussen en inburgeringsprogramma's aan om participatie te bevorderen. We werken hierin samen met partners zoals Taalmaatjes.
- We werken samen met inspectiediensten en maatschappelijke organisaties om misstanden bij werkgevers en huisbazen te signaleren en aan te pakken.
- We verstrekken informatie over zorgverzekeringen en gemeentelijke regelingen, en zorgen voor laagdrempelige toegang tot medische hulp.

Hoofdstuk 4

Een thuis voor iedereen

Je thuis voelen in Hengelo, Beckum en Oele – dat is waar de ChristenUnie op inzet. Alle mensen hebben een plek nodig waar ze veilig zijn en gezien worden, waar ze tot rust kunnen komen. Dan gaat het om meer dan alleen een dak boven het hoofd, dan gaat het om geborgenheid. Die ontstaat wanneer mensen elkaar kennen doordat ze elkaar tegenkomen. We bouwen daarom geen huizen, maar gemeenschappen waar mensen er kunnen zijn voor elkaar en waar iedereen zich gekend weet.

Een huis dat geen geldzorgen brengt, maar juist betaalbaar en energiezuinig is. Een huis dat staat in een wijk waar burens elkaar helpen en voor elkaar klaar staan. Waar het fijn wonen is, met genoeg groen, ontmoetingsplekken en speeltuinen. Kortom, een huis dat mensen met recht hun thuis kunnen noemen.

Zo'n huis vinden gaat niet vanzelf – of het nu een eerste huis is, een huis waar kinderen fijn kunnen opgroeien of een huis waar mensen goed oud kunnen worden. In Hengelo staat de woningmarkt onder druk. Huizenprijzen stijgen en het bouwen gaat niet snel genoeg. Daardoor zitten mensen klem in een te kleine of juist te grote woning, kunnen jongeren niet op zichzelf gaan wonen en is het lang wachten op een levensloopbestendige woning.

Dat onvoldoende woningen worden gebouwd heeft verschillende oorzaken, waar gemeenten soms maar weinig invloed op hebben. Denk aan netcongestie, de stikstofproblematiek en bezwaarprocedures tegen bouwprojecten. Voor woningbouw is bovendien ruimte nodig, terwijl ook andere gebruiksdoeleinden een beslag doen op schaarse grond. De schaarste wordt vooral gevoeld door mensen met een kwetsbare positie op de woningmarkt. Met name in de lagere prijsklassen komt voldoende aanbod van woningen niet vanzelf tot stand. Op basis van de christelijk-sociale waarden solidariteit en barmhartigheid willen we ons daarom in Hengelo, Beckum en Oele inzetten voor de bouw van betaalbare koop- en huurwoningen – voor starters en anderen met een kleine portemonnee en mensen met een zorgbehoefte. We kijken actief naar mogelijkheden om woningen toe te voegen en naar kansen bij herontwikkeling van bedrijventerreinen. Ook het splitsen van woningen is een mogelijkheid. Kortom, we willen 'bouwen, bouwen, bouwen'.

De ChristenUnie kijkt daarnaast ook verder dan stenen en een dak. We kiezen voor groene wijken waar ontmoeting gestimuleerd wordt. Waar ruimte is voor allerlei initiatieven uit de buurt. Groen en bomen zijn onmisbaar voor klimaatbestendigheid én voor ons eigen buitengeluk. Daarom doen we er alles aan om niet enkel groen te behouden bij het bouwen van woningen, maar juist groen toe te voegen. We leggen de lat daarmee hoog. Daar hebben Hengeloërs ook recht op. We werken intensief samen met bouwers en woningcorporaties.

4.1 Doorbouwen aan jouw thuis

- We gaan waar nodig voor een actief gemeentelijk grondbeleid, zodat we maximaal invloed hebben op de snelheid en het programma voor wonen en werken.
- We stellen tot doel om de komende vier jaar 600 woningen per jaar te bouwen. Dat doen we zoveel mogelijk op verschillende binnenstedelijke plekken binnen de bebouwde kom van Hengelo. De belangrijkste woningbouwlocaties zijn: Hart van Zuid, de spoorzone, Wolfkaterweg Beckum, Lange Wemen, Gietart en KMS.

- Een andere mogelijkheid is om woningen te splitsen, mantelzorg- en familiewoningen op kavels mogelijk te maken, optoppen van bestaande complexen en de bouw van tijdelijke modulaire woningen.
- We zien een toename van het aantal 1- en 2-persoonshuishoudens. Het is nodig om passende woningen te bouwen, waarbij het sámen leven centraal staat. Als er kleinere appartementen worden gebouwd, dan zorgen we voor ontmoetingsruimten en gedeelde huiskamers.
- Veel mensen willen graag in hun eigen wijk doorstromen naar een huis dat past bij hun levensfase. Ook in bestaande wijken kunnen daarom woningen worden toegevoegd.
- We geven alle ruimte aan wooncoöperaties en collectief particulier opdrachtgeverschap. Zo ontstaan er buurtjes met karakter. Per gebiedsontwikkeling wordt bekeken of een Knarrenhof of een jongerenproject kansrijk is.
- We ondersteunen wooninitiatieven waar mensen met en zonder (psychische) hulpvraag samenwonen.
- Voor mensen die moeite hebben met het vinden van hun plek in de samenleving, bouwen we samen met zorgpartners zogenoemde 'paradijsvogelwoningen'. Daar kunnen zij grotendeels zelfstandig wonen, maar is begeleiding en hulp altijd dichtbij.
- Met ontwikkelaars maken we afspraken over de bouw van levensloopbestendige woningen. Waar de gemeente grondposities heeft, stuurt zij op de programmering zodat deze woningen voldoende worden gebouwd. Zo maken we doorstroming mogelijk.

4.2 Betaalbaar wonen

- Bouwen doen we in alle prijsklassen. Zo zorgen we voor een gezonde mix van goedkope en duurdere woningen, die aansluit bij de woonwensen van onze gemeente. We kiezen voor een verdeling van 30% goedkoop, 45% middelduur en 25% duur. Van deze woningen moet meer dan de helft in het betaalbare segment vallen.
- We geven ruimte aan woningcorporaties zodat er een goede mix ontstaat in het woningaanbod.
- We onderzoeken de mogelijkheid voor een vereveningsfonds voor sociale huur als investeringsmiddel voor betaalbare woningbouw.
- We blijven starters stimuleren met een starterslening en bieden duurzaamheidsleningen aan om de aankoop van een kluswoning te kunnen financieren.

4.3 Groene en verbonden wijken

- Wonen in een groene wijk is goed voor je gezondheid en welzijn. We laten ons daarvoor inspireren door het initiatief van de 3-30-300-regel¹. Dit geldt zowel voor nieuwbouwprojecten als voor bestaande wijken, bijvoorbeeld wanneer de openbare ruimte wordt aangepakt.
- Nieuwbouw gaat niet enkel over woningen. In bouwprojecten komt ook ruimte voor maatschappelijke voorzieningen, zoals verenigingen en maatschappelijke organisaties die een belangrijke bijdrage leveren aan het welzijn in de wijk. Zij moeten een plek in de buurt kunnen behouden. De gemeente maakt daarover afspraken met bouwers en biedt waar nodig ondersteuning.
- Ons doel is bouwen aan gemeenschappen. In nieuwe buurten komen ook plekken die geschikt zijn voor kerken en andere geloofsgemeenschappen om in samen te komen. De ene keer is dat een gloednieuw kerkgebouw, de andere keer is het een multifunctioneel ontmoetingscentrum dat gehuurd kan worden op zondagochtend.
- We zorgen ervoor dat voorzieningen meegroeien met nieuw te bouwen woningen. Mensen kunnen altijd

¹ Dit betekent dat vanuit elk huis drie bomen zichtbaar zijn, 30% van de wijk in de schaduw van een boom valt en mensen binnen 300 meter lopen bij een parkje zijn.

lopend of fietsend naar de plekken die belangrijk voor ze zijn – of dat nu gaat om sport, kerk of winkels.

4.4 Ruimte van ons allemaal

- De openbare ruimte moet uitnodigen tot ontmoeting en bewegen. Waar speeltuinen, beweegtuinten en ontmoetingsplekken ontbreken en door de buurt gewenst zijn, voegen we die toe. Ook stimuleren we dat buurtinitiatieven grasveldjes adopteren en mooier maken. Een stadshovenier gaat inwoners helpen om te zorgen dat nieuwe aanplant goed past bij de omgeving.
- We zorgen ervoor dat er in elke wijk speeltuinen zijn met meerdere speeltoestellen die ook met rolstoelen toegankelijk zijn.
- Bij het herinrichten van de openbare ruimte vervangen we waar mogelijk steen door groen. Nieuw straatmeubilair wordt circulair geproduceerd.
- De openbare ruimte wordt toegankelijk ingericht, met voldoende rustplekken.

Hoofdstuk 5

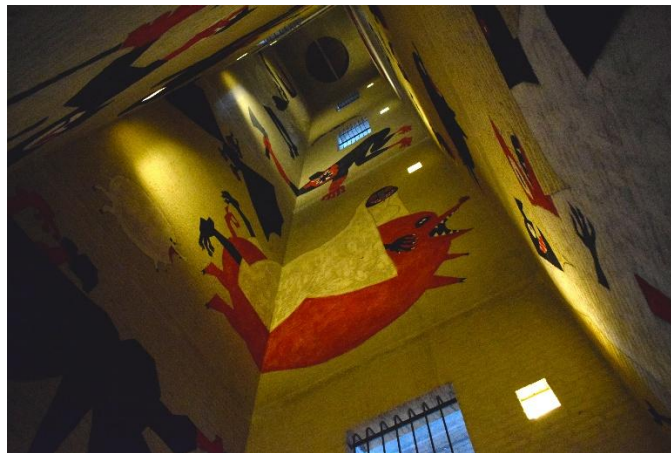
Kunst, cultuur en sport

De ChristenUnie staat op voor een leefbaar Hengelo. Het culturele aanbod is van groot belang voor deze leefbaarheid en reden voor mensen om hier te willen wonen. Wij staan daarom voor een levendig verenigingsleven, waarin mensen hun creativiteit kunnen uiten. Muziek, artistieke vormgeving, dans en toneel verrijken het leven en de samenleving met hun verbeeldingskracht en zingeving. Ze geven de mogelijkheid om ons stil te zetten, te laten ontspannen, wakker te schudden en te verbinden.

Kunst en cultuur is er voor iedereen in Hengelo. De gemeente vervult een belangrijke rol als subsidieverstrekker, opdrachtgever en bewaker van ons culturele klimaat en erfgoed. Het is belangrijk dat er een toegankelijk aanbod van kunst en cultuur is, met name voor jongeren. Door amateurkunsten te beoefenen, ontdekken en ontwikkelen zij hun creatieve talenten. De ChristenUnie ondersteunt verenigingen, want zij zijn een klassiek voorbeeld van hoe de samenleving zichzelf organiseert. Hengelo wordt vaak geprezen om zijn rijke en brede verenigingsleven: veel inwoners zijn aangesloten bij één of meerdere verenigingen – sportief, cultureel, recreatief of anderszins. Deze verenigingen vormen letterlijk het cement van de samenleving.

Volgens de gemeentelijke plannen is het verenigingsleven essentieel: de gemeente wil amateurverenigingen — net als professionele cultuurinstellingen — ondersteunen en verbinden met de rest van de stad. Daarnaast stimuleert de gemeente maatschappelijk én sportief meedoen via subsidies en steunregelingen, zoals het Sport- en Cultuurfonds. Dit fonds helpt mensen met een laag inkomen om deel te nemen aan sport, cultuur, muziek, dans, theater en andere activiteiten.

Het Kennispunt Twente heeft in 2025 een enquête uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de meeste inwoners van Hengelo tevreden zijn over het culturele aanbod: de sfeer, bereikbaarheid en diversiteit aan culturele plekken en evenementen scoren goed. Slechts circa 10% van de inwoners bezocht het afgelopen jaar géén cultureel evenement of culturele locatie. De gemeente Hengelo wil cultuur toegankelijk en divers houden, met oog voor participatie én kwaliteit — al is de realisering hiervan soms gebonden aan budgettaire keuzes.

5.1 Kunst en cultuur

- Cultuureducatie voor alle kinderen wordt breed gestimuleerd en moet dichtbij en betaalbaar zijn. Zo zijn de kosten voor muziekllessen de afgelopen jaren gestegen en lang niet voor iedereen betaalbaar. Kinderen uit gezinnen in armoede kunnen korting krijgen of gratis deelnemen. Dit wordt ook meegenomen in de subsidievoorwaarden voor culturele instellingen.
- De samenwerking tussen scholen en culturele instellingen wordt versterkt.
- Gebouwen worden zoveel mogelijk multifunctioneel benut. Niet alleen om het gebruik te optimaliseren, maar ook om dwarsverbanden tussen onder meer (brede) scholen, verenigingen, kinderopvang, bibliotheken, muziekscholen en zorginstellingen te vinden en te versterken.
- De ChristenUnie wil de exploitatie van culturele accommodaties gunstig beïnvloeden door in te zetten op

lagere energielasten. Bij nieuwe aanbestedingen en bouwplannen willen we dit nadrukkelijk betrekken en bij groot onderhoud advies hierover inwinnen.

- De ChristenUnie wil ook dat de gemeente het beleid voor culturele accommodaties afstemt met omliggende gemeenten. Het doel hierbij is niet om elkaar te beconcurreren, maar om elkaar en de cultuurdeelname te versterken.
- Om onze cultuurhistorie via verhalen uit Hengelo zichtbaar te maken voor inwoners en bezoekers, komt er een website en/of belevingsroute waar deze verhalen gebundeld worden.
- De ChristenUnie wil continuïteit van het muzikaal aanbod in Hengelo. Ondanks veranderingen (zoals fusies en afnemende instroom) blijven de gemeente, verenigingen en scholen zich inspannen om de muziekcultuur in stand te houden. Ze organiseren (samen) concerten, evenementen en festivals. Denk hierbij aan het korenfestival in de binnenstad, maar bijvoorbeeld ook aan het waterorgel of de muziek van de stadsbeiaardier.
- De gemeente blijft poppodium Metropool en de schouwburg (inclusief Filmhuis Hengelo) steunen als belangrijke trekpleisters, waar op hoog niveau cultuur wordt beoefend. Deze locaties hebben een bovenregionale aantrekkingskracht en vormen een belangrijke factor voor de leefbaarheid van onze stad.
- Er komt een gezamenlijke website om het culturele aanbod in Hengelo nog breder onder de aandacht te brengen, niet alleen voor de kernvoorzieningen maar ook voor de kleine verenigingen.

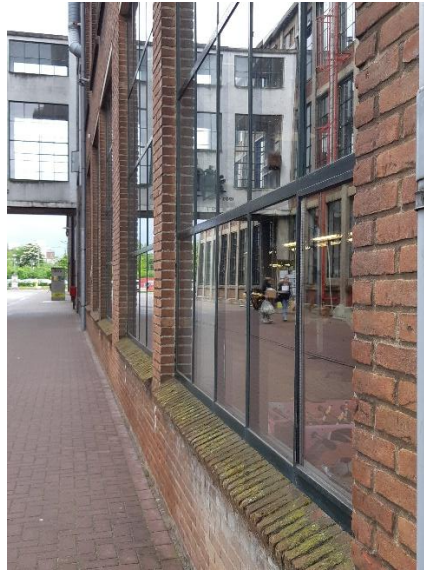

5.2 Monumenten en erfgoed

- Hengelo heeft een rijk en divers cultureel erfgoed — van agrarisch en industrieel verleden tot wederopbouw- en Post 65-architectuur. De gemeente erkent dat erfgoed expliciet als waardevolle erfenis. Erfgoed en monumenten zijn beeldbepalende elementen die Hengelo hun charme geven. Denk aan de verlichting van de Lambertusbasiliek en de glas-in-lood ramen, Tuindorp als prachtig ensemble en tevens rijksmonument, de Kasbah of de geslaagde herbestemming van de Gieterij van Stork naar het ROC van Twente. Het zijn gebouwen die de rijke (industriële) geschiedenis van Hengelo vertellen.
- Goed onderhoud en beheer van erfgoed en monumenten vinden we daarom belangrijk. We kijken daarbij ook naar nieuwe toepassingen van oude gebouwen. Er zijn ruim 220 monumenten in Hengelo. Niet alleen rijks- en gemeentemonumenten, maar ook karakteristieke panden, beschermd stadsgezicht, industrieel erfgoed en herdenkingsmonumenten.
- Kerken zijn als religieus erfgoed beeldbepalend. Voor veel Nederlanders dragen kerken herinneringen aan belangrijke momenten in het leven. Kerken bieden een plek voor erediensten en bezinning. Soms verliezen kerken hun functie en dreigt daardoor leegstand en achterstallig onderhoud. Niet alle kerken kunnen behouden worden, maar er liggen wel kansen in een waardige alternatieve bestemming.
- Hengelo heeft, ondanks de industriële reputatie als metaalstad, ook een rijke artistieke en creatieve traditie. Door initiatieven als het MHHK, SchouwArt, lokale galerieën en tentoonstellingen blijft kunst toegankelijk voor bewoners. Niet alleen als museum of als elitair domein, maar als onderdeel van het dagelijks leven in de stad. Het beeldende-kunstklimaat in Hengelo is levendig, maar ook uitermate kwetsbaar.
- De gemeente geeft uitvoering aan de kerkensie (waarderingskader kerkelijk vastgoed). Deze heeft als doel zoveel mogelijk kerkgebouwen in stand te houden, alsook om kansen voor herbestemming niet te missen en samen met de provincie op tijd in te zetten op het behoud van religieus erfgoed. De mogelijkheden voor het verkrijgen van subsidie worden actief ingezet. Daarnaast is er aandacht nodig voor nieuwe kerken en gemeenschappen die een gebouw of onderdak zoeken.
- Initiatieven zoals het Erfgoedcafé of inlooppreekuren ter advisering van monumenteneigenaren omtrent

verbouwing of verduurzaming, worden omarmd en door de gemeente verder mogelijk gemaakt.

- Hengelo streeft ernaar om zo veel mogelijk karakteristieke panden ook in de toekomst te bewaren en aan de lijst van gemeentelijke monumenten toe te voegen.

5.3 Musea en beeldende kunst

- Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de al dan niet lange lokale en regionale geschiedenis vraagt zorgvuldigheid. Musea hebben een cultuurhistorisch belang. Enerzijds om te bewaren en te beheren, anderzijds om door te geven en te leren. Dit biedt ook kansen om mensen te (re)activeren. Voor het financieel ondersteunen van onze musea en het archief zoekt de gemeente samenwerking in de regio en bij externe partners die een archieffunctie nodig hebben.
- De gemeente moet SchouwArt en tentoonstellingen zoals Art Brut Biënnale een warm hart toedragen en beeldende kunst in Hengelo verder de ruimte bieden.
- Initiatieven zoals het Hart van Zuid Festival zijn belangrijk. Dit soort festivals en evenementen biedt op een laagdrempelige manier kunst en cultuur aan: voor jong en oud, met ruimte voor vernieuwing, hedendaagse kunstvormen, experimenten, maatschappelijke thema's én ontmoeting.
- De Möllerwerf is niet meer weg te denken uit Hengelo. Veel kunstenaars in Hengelo hadden een gebrek aan betaalbare atelierruimte en podium- en expositieruimte. De Möllerwerf, georganiseerd door Stichting 074PK, is opgezet om dit probleem op te lossen. Ook is deze plek van groot maatschappelijk belang, onder meer voor jong talent en jongeren die hier hun Maatschappelijke Diensttijd (MDT) doen.
- De gemeente Hengelo moet een plek voor het archief van Stork waarborgen.
- We willen dat Hengelo zowel Oyfo (als bovenregionaal techniekmuseum) als Museum Hengelo (als bewaarder van ons lokale verhaal) met subsidieverlening blijft steunen.

5.4 Sport

- Bij sporten staat plezier voorop. Daarom kiest de ChristenUnie voor een toegankelijke sportwereld, waarin iedereen kan meedoen. Sporten biedt fysieke en sociale gezondheid evenals ontmoeting. Het moet derhalve, zowel qua afstand als financieel, bereikbaar en normaal voor iedereen zijn. We stimuleren daarom de breedtesport in Hengelo.
- Het is nodig om ook voor de toekomst voldoende sportfaciliteiten te hebben – van openbare beweegplekken tot sportparken en sportaccommodaties.
- Sport brengt mensen samen. Sportverenigingen fungeren vaak als cement in de samenleving en verdienen steun.
- Het is goed voor kinderen dat ze leren dat bewegen leuk is, doelen te stellen en samen te werken in een team. Daarom willen we dat sport toegankelijk is voor iedereen, in het bijzonder voor de jeugd, zonder fysieke en financiële drempels.
- Het is belangrijk om minima, ouderen, mensen met een beperking en mensen die nog niet sporten te stimuleren om meer te gaan bewegen. De ChristenUnie pleit voor open sportclubs met een sterke verbinding

tussen het sociale en het gezondheidsdomein.

- De verschillende fiets-, vaar-, wandel- en hardlooproutes nodigen uit tot bewegen en meedoen. Bij het plannen en bouwen van nieuwe wijken en infrastructurele projecten wil de ChristenUnie dat er plaats komt voor zoveel mogelijk openbare beweegplekken en -routes. Wijken krijgen de mogelijkheid om naast kinderspeeltoestellen te kiezen voor openbare fitnessapparaten.
- Een gezonde leefstijl met voldoende beweging voor iedereen. Bij ouderen draagt dit bij aan zelfredzaamheid en sociaal contact en bij jongeren zorgt dit voor een gezonde start.
- Inclusieve speeltuinen waar kinderen met en zonder een fysieke beperking samen kunnen spelen. De gemeente geeft uitvoering aan de CU-motie 'Buitenspelen voor iedereen' die op 4 december 2024 door de gemeenteraad werd aanvaard.
- Voor alle ouderen in onze gemeente ontwikkelt de gemeente laagdrempelige sport- en beweegprojecten.
- De ChristenUnie pleit voor een buurt- of gemeentelijke sportcoach om zo de verbinding tussen sport, onderwijs en zorg te bevorderen.
- De gemeente geeft uitvoering aan het Lokaal Sportakkoord, waarin onder andere afspraken staan over een positieve sportcultuur, inclusiviteit, discriminatie en racisme, alcohol en drugs, toegankelijkheid en vrijwilligersbeleid.
- Alle sportaccommodaties moeten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking, zoals staat vastgelegd in het Actieplan Toegankelijkheid. Dit plan kwam tot stand dankzij een motie die door de CU werd ingediend.
- De gemeente ziet erop toe dat iedereen die er recht op heeft, het Jeugdsportfonds weet te vinden.
- Elk kind in Hengelo en omgeving is voor het einde van de basisschoolleeftijd zwemvaardig.

Thema 2: Opstaan voor een economie die dienstbaar is aan mens en natuur

CHRISTENUNIE HENGELO

Thema 2

Opstaan voor een economie die dienstbaar is aan mensen en natuur

De ChristenUnie staat op voor een economie die vrijheid geeft om te ondernemen en die tegelijkertijd rekening houdt met de draagkracht van onze aarde. Lokale ondernemers, groot en klein, zijn daarbij belangrijk. Ze dragen bij aan lokale initiatieven en het verenigingsleven. Samenwerking tussen overheid en ondernemers is nodig om oplossingen te creëren voor maatschappelijke problemen en te komen tot een duurzame gemeente. Dit betekent ook dat ons ondernemen niet bijdraagt aan de uitbuiting van mensen – hier of aan de andere kant van de wereld.

Hoofdstuk 6. Een economie die werkt voor mensen en ondernemers

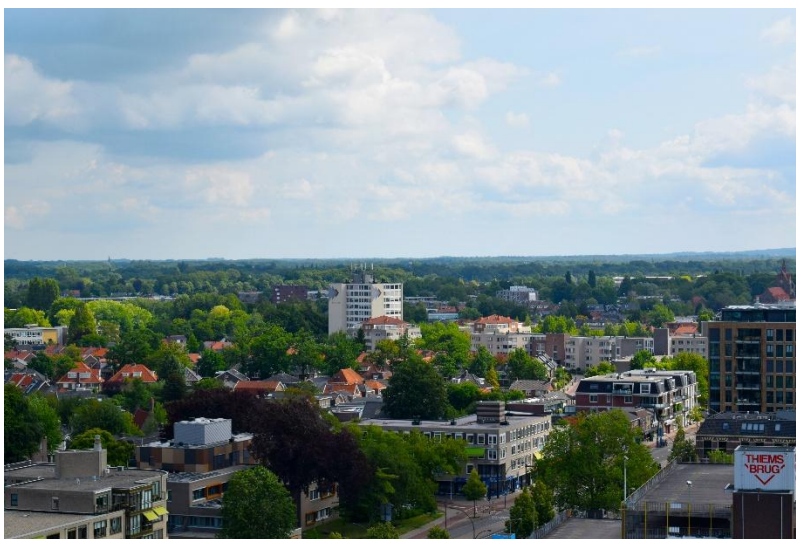
We maken de transitie naar een economie van genoeg, waarin we op een verantwoorde wijze genieten en gebruik maken van al het moois dat de wereld te bieden heeft. Een economie die kwaliteit toevoegt, in plaats van eenzijdig te focussen op kwantiteit. Onze ondernemende en creatieve gaven en talenten geven we de ruimte, terwijl we tegelijkertijd voluit invulling geven aan de opdracht om goed voor de aarde en de samenleving te zorgen. We zijn voor een vitale lokale economie, binnen ecologische grenzen en zonder menselijk leed. Het werk van maatschappelijk betrokken bedrijven en mensen is daarvoor onmisbaar.

Hoofdstuk 7. Zorg voor de schepping

We maken ons zorgen over klimaatverandering en andere schade die we als mensen aanrichten in Gods schepping. We spannen ons in om de menselijke impact op klimaatverandering terug te dringen en natuurgebieden goed te beschermen. We treffen voorbereidingen om klimaatveranderingen die onvermijdelijk zijn geworden, goed op te vangen in de inrichting van economie en ruimtelijke ordening. We beschermen onze prachtige natuurgebieden en soortenrijkdom, verrijken ons platteland met natuur en vergroenen onze buurten. Herstel van natuur en biodiversiteit zijn expliciete doelstellingen van christelijke politiek.

Hoofdstuk 8. Een goede bereikbaarheid

Mobiliteit brengt mensen bij elkaar: om te werken, elkaar te ontmoeten of voor elkaar te zorgen. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we daarbij zorgen voor onze leefomgeving. Goede wegen, (fiets)paden en ov-verbindingen zijn nodig. We willen mensen stimuleren om steeds de duurzaamste variant te kiezen.

Hoofdstuk 6

Een economie die werkt voor mensen en ondernemers

We staan op voor een economie die dienstbaar is aan de samenleving. Een economie die niet draait om steeds meer, maar waarin het welzijn van de mens centraal staat en waarin het gewoon is om op adem te kunnen komen. We kijken verder dan economische groei en materiële welvaart. Als ChristenUnie kijken we naar welvaart in de brede zin.

Een bloeiende economie gaat niet alleen over geld en winst. Daarom willen we een gemeente zijn die ondernemers helpt om duurzaam te werken, die samenwerkt met aanbieders van lokale en regionale producten, en kansen biedt aan mensen die moeilijk aan een baan komen. Wij kiezen voor een economie waarin zorg voor elkaar en respect voor de schepping centraal staan. Dan bouwen we samen aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat waarin iedereen meetelt. Een belangrijk instrument hierbij is de ruimtelijke ordening. In de omgevingsvisie legt de gemeente de langetermijndoelen vast en in het omgevingsplan staan de regels voor de inrichting van de fysieke omgeving. De ChristenUnie kiest ervoor om duurzame bloei centraal te stellen in de ruimtelijke ordening.

Onze ondernemers (groot en klein) zijn onderdeel van het hart van Hengelo. Ze brengen leven in de straten, bieden werk aan de mensen om ons heen en bouwen mee aan een samenleving waarin we elkaar kennen en helpen. Daarnaast bieden ze betekenisvol werk aan onze inwoners. De ChristenUnie vindt dat dit waardering en vertrouwen verdient. Het is daarom belangrijk om ruimte te geven aan ontwikkeling, zonder dat ondernemers vastlopen in regels en bureaucratie. Daar moet de gemeente zich voor inzetten. Niet tegenwerken maar naast hen staan, met heldere afspraken, duidelijke communicatie, eerlijke kansen en passende ondersteuning. Kortom, samenwerken vanuit het vertrouwen dat ondernemers het goede willen doen.

6.1 De basis op orde

- De gemeente onderhoudt goede relaties met ondernemers en er is structureel overleg. Ook zijn er voldoende informele ontmoetingsmogelijkheden.
- We richten een 'regelvermaler' in om de regeldruk te verminderen en procedures in te korten. Ondernemers kunnen hiervoor gemotiveerd regels aandragen die we kunnen afschaffen.
- We brengen data over brede welvaart in kaart door gemeentelijke data te combineren met bronnen zoals de Atlas voor Gemeenten. Zo kijken we verder dan geld en zien we wat betekenis geeft aan het leven. Deze informatie gebruiken we om de gebieden te identificeren waar herstel van vitaliteit en voorzieningen noodzakelijk is.

6.2 Sociale werkgelegenheid

- Hengelo ondersteunt bedrijven die medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt een plek geven en biedt waar nodig praktische begeleiding op de werkplek.
- Een dienstbare economie is niet mogelijk zonder inclusiviteit. Hengelo moet ondernemers helpen om nieuwkomers of mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een plek te geven binnen hun bedrijf. Dit creëert niet alleen werkgelegenheid, maar geeft mensen hoop en perspectief. Daarom stimuleren en ondersteunen we dit soort sociale ondernemers.

- We richten een keurmerk op waar ondernemers op basis van sociale criteria lid van kunnen worden. Het keurmerk verbindt sociaal ondernemen en lokale inkoop aan elkaar. Een keurmerkhouders krijgt inkoopvoordelen bij de gemeente, voor zover de aanbestedingsregels dit toelaten. Hiermee stimuleert de gemeente lokale inkoop.
- Hengelo steunt sociale ondernemingen door bij hen in te kopen. Vaak zijn aanbestedingen nog gericht op directe kostenbesparing, terwijl door inkoop ook maatschappelijke doelen bereikt kunnen worden. Die maatschappelijke opbrengst kan groter zijn dan de directe kostenbesparing.
- We ontwikkelen (omscholings)programma's die bedrijven ondersteunen bij het aannemen en begeleiden van mensen die dat nodig hebben. De gemeente moet ook een sociale werkgever zijn en geeft op dit vlak het goede voorbeeld.
- Hengelo stimuleert ondernemers om stageplekken, bijbanen en leerwerkplekken aan te bieden, vooral voor jongeren met een achterstand op de arbeidsmarkt.

6.3 Duurzame economie

- Bedrijventerreinen moeten schoon zijn, met de juiste functies op de juiste plek. Aandacht voor leegstand en ondermijning is belangrijk. Groen zorgt voor verkoeling in hete zomers en een betere waterafvoer, bijvoorbeeld sedumdaken en groenstroken in berm en rondom gebouwen.
- Een bedrijventerrein is een gemeenschap. Hengelo stimuleert en faciliteert de oprichting van bedrijventerreincoöperaties en Bedrijven Investerings Zones (BIZ). Hiermee creëren we gemeenschappen, waarin kennis, inkoop en energie met elkaar gedeeld kunnen worden. Voor de binnenstad hebben we al iets dergelijks, maar dit concept mag op meer plekken in Hengelo een kans krijgen.
- Hengelo richt een kenniskring voor ondernemers op. Dit is een kring waarbij ondernemers met en van elkaar kunnen leren op het gebied van de energietransitie, energie besparen, energie delen en circulariteit.
- We zorgen voor een goede bereikbaarheid van bedrijventerreinen, inclusief openbaar vervoer en voldoende laadplekken voor elektrische voertuigen.
- We putten onze aarde uit en grondstoffen raken op. Daarom geeft Hengelo ruimte aan circulaire ondernemers, die direct (kringloop) of indirect (hergebruik materialen) bijdragen aan circulariteit.
- Hengelo richt samen met ondernemers een grondstoffendepot en circulaire bouwmarkt in. Dit is een plek waar de gemeente en ondernemers materialen kunnen opslaan die later opnieuw gebruikt kunnen worden. Met het RIBO beschikt Hengelo over een historisch bouwmaterialendepot. Verder heeft Hengelo een repaircafé en uitstekend draaiende kringloopwinkels. Deze losse onderdelen moeten in de toekomst via een samenwerking met Twente Milieu met elkaar worden verbonden, zodat de dienstverlening naar de inwoners wordt versterkt. Er worden nog te veel uitermate nuttige bouwmaterialen en meubels weggegooid. Deze kunnen worden hergebruikt, waardoor de restafvalstroom afneemt.

6.4 Recreatie en toerisme

- De behoefte aan recreatie in eigen omgeving blijft groot. We investeren in aantrekkelijke groene en recreatieve voorzieningen en stimuleren samen met ondernemers duurzame vormen van verblijfsrecreatie in en rond Hengelo.
- Samen met de deelnemers van Recreatieschap Twente verbeteren en onderhouden we fiets-, wandel- en waterverbindingen, niet alleen voor recreatie maar ook als duurzame routes voor woon-werkverkeer. Toegankelijke, waar mogelijk vrij liggende en goed bewegwijzerde paden dragen bij aan de aantrekkelijkheid van ons buitengebied.
- We blijven via onder meer Twente Marketing inzetten op een herkenbare en toekomstbestendige promotie van onze gemeente als recreatieve bestemming, in samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

6.5 Levendige binnenstad en vitale winkelcentra

- De detailhandel blijft veranderen. We zetten in op compacte, aantrekkelijke winkelgebieden en letten op de leefbaarheid, de sociale veiligheid en een divers aanbod.
- We blijven leegstaande winkelpanden naar woningen omzetten om de binnenstad leefbaar en bruisend te houden, met oog voor een goede balans tussen wonen, werken, recreëren, groen en winkelen. Wel zorgen we dat er voldoende kantoorruimte beschikbaar blijft.
- We blijven inzetten op de samenwerking tussen winkeliers, handhavers en politie om winkelcriminaliteit en

- overlast aan te pakken.
- Kleine winkelcentra zijn onmisbaar voor de leefbaarheid. We stimuleren innovatieve combinaties van winkels, zorg, horeca en maatschappelijke functies om voorzieningen te behouden.

Hoofdstuk 7

Zorg voor de schepping

We staan op voor leven in balans met wat de aarde kan dragen, voor een duurzame landbouw en voor een groene en gezonde leefomgeving. We zetten ons in om verdere opwarming van de aarde te voorkomen, de natuur te beschermen en onze leefomgeving klaar te maken voor weerextremen.

Voor de ChristenUnie staat rechtvaardigheid daarbij voorop: de transitie naar een duurzame samenleving kan alleen als die eerlijk verloopt. Dit betekent dat deze voor iedereen haalbaar en betaalbaar is. Ook komen we op voor wat kwetsbaar is: de prachtige natuur in Hengelo en omstreken is het waard te beschermen. Want de schepping heeft waarde in zichzelf en elk wezen heeft recht op een goed bestaan, nu en in de toekomst. Vanuit deze motivatie willen we bijdragen aan een duurzaam leven en een duurzame landbouw – op zo'n manier dat mensen niet afhaken maar worden meegenomen in deze verandering.

Om toekomstige generaties dezelfde kansen te geven, zal er dus veel moeten veranderen. Voor deze transitie moeten inwoners en overheid samen de handen uit de mouwen steken. Daarom ondersteunt de gemeente inwoners en ondernemers in wat zij zelf kunnen doen.

7.1 Schone energie

- We geven kansen aan inwonersinitiatieven en steunen lokale energiegemeenschappen. Zo krijgen zij echt een plek in het ontwikkelen van grootschalige energieopwekking via wind en zonne-energie. Inwoners plukken hier met elkaar de vruchten van, omdat de opbrengsten ten goede komen van de gemeenschap. De gemeente ondersteunt hen hierin met menskracht en garanties, waardoor energiecoöperaties een eerlijke kans krijgen.
- We stimuleren het gebruik van slimme batterijen en andere vormen van energieopslag in wijken en op bedrijventerreinen. Waar mogelijk koppelen we die aan nieuw te plaatsen (slimme) trafohuisjes. Zo ontlasten we elektriciteitsnetten. Creatieve ondernemers kunnen daarbij een rol spelen, maar er zijn ook kansen voor energiecoöperaties. Samen met inwoners en experts gaan we kijken wat er mogelijk is in en om Hengelo. Waar mogelijk gaan we grote parkeerplaatsen overdeken met zonnepanelen, eventueel gecombineerd met opslag en/of laadpunten.
- We willen dat locaties van vrijgekomen tankstations duurzaam worden hergebruikt. Hier kunnen bijvoorbeeld (snel)laadstations van worden gemaakt.
- Bewoners met een smallere beurs kunnen via lokale energiegemeenschappen meeprofiteren van goedkope en duurzaam opgewekte energie, bijvoorbeeld met solar carports in woonwijken. Zo bestrijden we energiearmoede en wordt de transitie eerlijk.
- Echte participatie staat voor ons voorop. Als een warmtenet de beste oplossing voor een wijk lijkt te zijn, start de gemeente eerst het gesprek met inwoners. Pas dan volgt definitieve besluitvorming. De beëindiging van de levering van aardgas is pas aan de orde als het voor inwoners betaalbaar is over te stappen op duurzame verwarming.

- Warmtenetten verwarmen we natuurlijk duurzaam. Bronnen als geothermie, aquathermie en restwarmte van de rioolwaterzuivering, Twence en Nobian hebben onze voorkeur.

7.2 Jouw duurzame huis

- Een duurzaam huis is een zuinig huis. Dat is goed voor het klimaat en goed voor de portemonnee. Daarom helpt de gemeente inwoners met lage inkomens met het treffen van kleine energiebesparende maatregelen. Ook geeft de gemeente aan mensen met een koopwoning en een laag inkomen een extra subsidie naast de landelijke subsidies. Voor alle woningeigenaren subsidieert de gemeente een gecertificeerd energieadvies. Als ze vervolgens maatregelen uit dat advies treffen, dan krijgen ze die gratis. Treffen ze geen maatregelen, dan betalen ze het advies zelf. Zo kan iedereen zijn of haar huis isoleren.
- In overeenkomsten rond de exploitatie van grond worden expliciet de doelstellingen benoemd rond circulariteit, het tegengaan van verspilling, het gebruik van biobased materialen en de compensatie van de uitstoot van broeikasgassen tijdens de bouw.
- Verduurzamen is best een gedoe. Daarom ondersteunt de gemeente energiecoöperaties als die collectieve inkoopacties organiseren. Ook is het vaak een probleem dat huishoudens landelijke subsidies pas krijgen als ze de factuur van de aannemer of installateur al hebben betaald. De gemeente gaat het bedrag voorschieten en de subsidies voor inwoners aanvragen.
- Ondernemers en bedrijventerreinen krijgen ondersteuning om slimme oplossingen voor netcongestie te verzinnen, bijvoorbeeld door elektriciteit uit te wisselen of door batterijen te plaatsen. Op deze manier kunnen ook bedrijven met een kleine aansluiting verduurzamen.
- Bij nieuwbouw zetten we in op passiefbouw met biobased materialen.
- Energie delen in plaats van salderen. Lokaal energie delen met mensen uit de buurt leidt tot een verlaging van de netcongestie. Dit houdt, als het goed is vormgegeven, ook zonnepanelen aantrekkelijk voor consumenten wanneer salderen wordt afgeschaft. De G40 heeft in hun oproep uitgewerkt wat de noodzakelijke vormgeving van dit beleid is.

7.3 Kansen voor de natuur

- Zorgen voor de schepping moeten we leren. Daarom zet de gemeente extra in op natuur- en milieueducatie op alle scholen in Hengelo en omstreken. Jong geleerd is immers oud gedaan.
- We stimuleren bijenlandschappen en zorgen voor voldoende bomen. Op die manier helpt de gemeente prioriteit te geven aan vergroening en het verbeteren van de leefkwaliteit.
- De gemeente koopt zoveel mogelijk lokaal en/of biologisch (of gecertificeerd duurzaam) plantgoed in.
- De catering wordt zoveel mogelijk lokaal en/of biologisch ingekocht.
- We stimuleren wandelpaden en ommetjes om de natuur dichterbij te brengen en beweging aan te moedigen.
- Om te zorgen voor een gezonde en biodiverse leefomgeving, worden bestrijdingsmiddelen niet meer overal gebruikt. We kiezen voor brede spuitvrije zones naast woningen, scholen, kinderopvang en zorginstellingen. Ook naast beken en overige natuur komen er dergelijke zones.
- De biodiversiteit in de bebouwde kom is vaak veel hoger dan gedacht. Hier komt meer aandacht voor. Deze biodiversiteit wordt goed beschermd, ook als er in bestaande wijken wordt gebouwd. Dat mag niet ten koste van stadsnatuur gaan. We werken aan groene schoolpleinen, natuurvriendelijk beheer van de openbare

ruimte en biodiverse bedrijventerreinen.

- Natuurvriendelijke oevers worden de norm. Alle gemeentelijke wateren worden zo geleidelijk aangepakt. Er wordt natuurvriendelijk gras gebruikt, evenals inheemse bloemen, planten en struiken.
- Als we bouwen buiten de bestaande stad, gebruiken we dat als kans om natuur te ontwikkelen. Door waterberging en andere klimaatadaptieve maatregelen te combineren met natuurontwikkeling, zorgen we voor een prettige omgeving voor mens, dier en plant.
- Volkstuinen blijven behouden. Dit is goed voor de gemeenschap en de biodiversiteit.
- Dieren hebben last van lichtvervuiling. We zoeken naar manieren om dit tegen te gaan. Waar mogelijk gaan lantarenpalen aan via een bewegingssensor, zoals nu al gebeurt op bijvoorbeeld de Hasseler Es. Hierbij maken we wel telkens de afweging dat de sociale veiligheid gewaarborgd is.
- Stikstof zorgt voor verschraving van natuur in onze gemeente. De rol van de gemeente in de oplossing van deze problematiek is beperkt. Maar waar mogelijk, draagt de gemeente wel bij. Bijvoorbeeld door ruimte te geven aan boeren om op hun erf een paar woningen te bouwen, of andere activiteiten een plek te geven. Dit kan het makkelijker maken voor boeren om te stoppen.
- We maken het makkelijker om verbrede landbouw toe te passen, zoals zorglandbouw en landwinkels.

7.4 Omgaan met extreem weer

- De Deltawerken van de 21^e eeuw vinden plaats in alle achtertuinen van Hengelo. Om overlast te voorkomen, proberen we de sponswerking te vergroten. Daarom helpt de gemeente inwoners met het klimaatbestendiger maken van straten en tuinen. We blijven onze burgers stimuleren mee te doen met tegelwippen.
- Bij bouwprojecten en het aanpakken van de openbare ruimte is klimaatadaptatie de norm. Pleinen krijgen oplossingen om water af te voeren, zonder afbreuk te doen aan de toegankelijkheid. Door wadi's creëren we plekken voor waterberging.
- Hittestress vormt een steeds groter probleem: bomen en ander groen zorgen voor verkoeling. Daarom blijven bestaande bomen zoveel mogelijk behouden en worden nieuwe bomen en struiken geplant.
- Parkeerplaatsen gaan waar mogelijk bestaan uit halfverharding, zonder afbreuk te doen aan de toegankelijkheid van de openbare ruimte.
- Waterschade door overstroming is vaak niet of beperkt verzekerd voor ondernemers. Met bedrijventerreinen maakt de gemeente een plan van aanpak hoe versteende gebieden meer water kunnen bergen.

7.5 Afval

- Afval goed scheiden moet lonen. Daarom krijgen huishoudens die weinig restafval inleveren, korting op de grondstoffenheffing. Om iedereen een eerlijke kans te geven, zorgen we ervoor dat elk huishouden de juiste faciliteiten heeft. En we zorgen voor een oplossing voor luiers en incontinentiemateriaal, want daar kan niemand iets aan doen.
- Met fastfoodrestaurants maken we afspraken over het aanpakken van zwerfafval in het winkelgebied. Zij

kunnen 'afvalhotspots' adopteren en schoonhouden.

- Er komen innovatieve oplossingen om afval uit het stedelijk water te halen. Met vrijwilligersorganisaties wordt naar de beste aanpakken gezocht om zwerfafval tegen te gaan.
- De gemeente besteedt zoveel mogelijk circulair aan, bijvoorbeeld als het gaat om de aanleg en bouw van wegen, straatmeubilair en eigen vastgoed. Met bouwers worden afspraken gemaakt over circulair slopen.
- Echte circulaire bedrijvigheid vraagt ruimte en plekken voor recycling en het sluiten van kringlopen. Circulaire bedrijven en repaircafés blijven de ruimte in onze gemeente krijgen. Als we nieuwe kavels uitgeven, bekijken we hoe ondernemers uit onze gemeente die ruimte kunnen gebruiken om circulair te gaan ondernemen.
- De ChristenUnie is voor wat betreft de afvalverwerking technologie-agnostisch. De gemeentelijke lasten voor de burger zijn belangrijk en scheiden moet blijven lonen.
- Hengelo moet op termijn de baten van de aandelen in Twence in de begroting niet meer als structureel beschouwen. De huidige dividendconstructie met Twence is niet houdbaar.

Hoofdstuk 8

Een goede bereikbaarheid

We staan op voor een goede bereikbaarheid in en om de gemeente Hengelo. Mobiliteit brengt mensen bij elkaar: om te werken, elkaar te ontmoeten of voor elkaar te zorgen. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we daarbij zorgen voor onze leefomgeving. Goede wegen, (fiets)paden en ov-verbindingen zijn nodig. We willen mensen stimuleren om steeds de duurzaamste variant te kiezen.

De ChristenUnie wil naar schoner vervoer, waarbij lopen, fietsen en openbaar vervoer het belangrijkste zijn. Daarom kiezen we voor het STOMP-principe: eerst stappen, dan trappen (fiets), dan openbaar vervoer en dan Mobility-as-a-Service (MaaS of deelmobiliteit). Pas daarna komt de eigen auto. Meer dan de helft van de verplaatsingen gebeurt op korte afstand. Daarom krijgt langzaam verkeer in Hengelo voorrang. Dit maakt onze woonomgeving leefbaar, veilig en duurzaam. Daarbij houden we rekening met mensen met een beperking, door een toegankelijke omgeving te creëren voor iedereen.

We investeren in sociaal veilige wandelroutes en in meer ruimte voor de fiets. Daarvoor werken we verder aan een fijnmazig netwerk van doorfietsroutes met een hoge kwaliteit. Ook willen we snelle, frequente en rechtstreekse busverbindingen. De gemeente Hengelo is (samen met provincie en Rijk) verantwoordelijk voor een infrastructuur van hoog niveau.

8.1 Verkeersveiligheid

- Het verkeer moet met name voor voetgangers en fietsers veiliger worden. Wij zetten in op minimaal 50 procent minder verkeersslachtoffers in 2030 ten opzichte van 2026.
- Uitgangspunt voor het inrichten van de verkeersinfrastructuur blijft het Duurzaam Veilig-principe: wegen zo inrichten dat voor weggebruikers de maximumsnelheid duidelijk blijkt uit de weginrichting en zij hun snelheid hieraan aanpassen.
- De maximumsnelheid binnen de bebouwde kom wordt 30 kilometer per uur. Alleen op wegen met openbaar vervoer en verbindingswegen geldt 50 kilometer per uur. Er komen bovendien meer woonerven waar niet harder dan 15 kilometer per uur wordt gereden. Waar het op korte termijn niet mogelijk is om de weginrichting aan te passen aan de lagere maximumsnelheid, kiezen we voor tijdelijke snelheidsbeperkende maatregelen.
- Op basis van de registratie van ongevallen blijft de gemeente tenminste elke vier jaar de zogenaamde verkeersonveilige locaties in beeld brengen. De verkeersdeelnemers worden betrokken bij het kiezen van een oplossing.
- De gemeente zorgt voor veilige loop- en fietsroutes naar de scholen en richt de omgeving van scholen veilig in.
- De gemeente Hengelo werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen, bijvoorbeeld op scholen en bij instellingen.

8.2 Voetgangers

- De openbare ruimte moet overal toegankelijk worden ingericht.
- De ChristenUnie wil wandelpaden van en naar openbare voorzieningen voorzien van voldoende bankjes. Op deze manier kunnen ook mensen die minder goed ter been zijn, geregeld rusten of elkaar ontmoeten.
- We blijven, in samenwerking met Recreatieschap Twente, nieuwe ommetjes en wandelroutes met bijbehorende faciliteiten ontwikkelen.

8.3 Fiets

- De ChristenUnie blijft zich inzetten voor een ambitieuze lokale fietsagenda. Belangrijke thema's zijn fietsveiligheid en fietsparkeren. In het centrum komen meer nieuwe bewaakte fietsparkeerplekken om gratis fietsen te stallen.
- We willen een vlotte doorstroming van fietsers op hoofdroutes. Er worden daarom aparte of losliggende fietspaden of fietsstraten aangelegd. Ook drukke fietsverbindingen krijgen waar nodig losliggende fietspaden. Paaltjes en drempels op fietspaden worden zoveel mogelijk verwijderd.
- We zetten in op ondertunneling van de Kuipersdijk, waardoor de doorstroming van de F35 richting Enschede verbetert.
- Slecht onderhouden fietspaden worden aangepakt. Als het glad is, wordt er gestrooid op zo veel mogelijk fietsroutes. Bij sneeuw worden zo veel mogelijk fietsroutes schoongeveegd.
- De gemeente gaat bij nieuwbouw of herstructurering van wijken uit van het fietsverkeer en richt wijken fiets- en kindvriendelijk in. Er komen sociaal veilige fietsverbindingen, die wijken onderling snel verbinden.
- Met onze inwoners en de (lokale) Fietsersbond gaan we de fietsknelpunten in Hengelo inventariseren. We kijken daarbij onder andere naar comfort, veiligheid, directheid en doorstroming.
- De ChristenUnie gaat zich inzetten voor oplaadpunten voor elektrische fietsen en watertappunten bij culturele plekken of andere verblijfsplekken.

8.4 Openbaar vervoer

- Hengelo wordt een haltelocatie voor hogesnelheidsverbindingen. Dit is een regionaal belang voor hoogwaardig internationaal openbaar vervoer.
- Hengelo ligt op een belangrijk knooppunt van treinverbindingen, waaronder de verbinding naar Berlijn. In totaal beschikt Hengelo over drie treinstations. We benutten de ligging en het gebruik van deze verbindingen optimaal.
- Er is frequent en schoon busvervoer op de hoofdwegen door de stad en tussen de verschillende woonkernen. Hierbij houden we rekening met de haltes nabij complexen met ouderenwoningen en zorginstellingen.

- Bij aanbestedingen voor het openbaar vervoer blijft Hengelo inzetten op schone bussen. Waar mogelijk worden combinaties met het doelgroepenvervoer gezocht (zoals regiotaxi's, scholierenvervoer en Wmo-vervoer).
- Op alle ov-knooppunten kunnen ov-fietsen worden gehuurd.
- Vraagafhankelijk vervoer is alleen een alternatief voor openbaar vervoer als er sprake is van korte aanmeldtijden (maximaal 1 uur) en een aantrekkelijke prijs. Al dit vraagafhankelijke mobiliteitsaanbod is zero emissie.
- Ov-abonnementen moeten in de hele regio geldig zijn in zowel bus als trein, ongeacht de vervoerder. Hierdoor kunnen sommige reizigers tientallen euro's per maand besparen. De gemeente gaat hiervoor lobbyen bij de provincie, alle betrokken vervoerders en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.
- Nieuwe bewoners krijgen informatie over de bereikbaarheid van hun woonwijk via het openbaar vervoer en een maand lang gratis ov-vervoer binnen de stad.

8.5 Auto- en vrachtverkeer

- Om aantrekkelijk te blijven voor inwoners en bedrijven, moet Hengelo bereikbaar blijven en wordt in ieder geval de doorstroming op de hoofdwegen verbeterd. We zetten in op ondertunneling van de Kuipersdijk ter hoogte van de spoorlijn Enschede-Hengelo en verbeteren de doorstroming op de kruising Enschedesestraat-Kuipersdijk. Daarnaast doen we onderzoek naar de doortrekking van de Laan van Driene. Eventueel groen dat hiervoor moet verdwijnen, wordt elders in Hengelo gecompenseerd.
- We blijven inzetten op een emissievrije zone voor stadslogistiek voor 2030.
- We stimuleren het gebruik van (emissievrije) deelauto's. Zeker als inwoners onderling auto's willen delen, gaan we dat mogelijk maken. Commerciële deelauto's faciliteren we op de logische plekken.
- Bij binnenstedelijke woningbouwprojecten wordt altijd gekeken of deelmobiliteit onderdeel van een project kan worden. Zo is voor nieuwe bewoners meteen duidelijk hoe zij van en naar hun nieuwe huis kunnen. Bij de parkeernorm wordt hiermee rekening gehouden.
- De hoeveelheid laadpalen wordt uitgebreid en maakt de groei van het aantal elektrische auto's mogelijk. Gekeken kan worden naar de norm vanuit de NAL (Nationale Agenda Laadinfrastructuur). Hierbij zetten we met name in op meer snellaadmogelijkheden, bijvoorbeeld in het centrum, op Plein Westermaat, op onze bedrijfsterreinen en op vrijgekomen locaties van tankstations. We pleiten voor slimme laadpalen, zodat elektrische auto's als buffer kunnen dienen in het elektriciteitsnetwerk.
- Inwoners blijven de mogelijkheid houden om de eigen auto op te laden via door de gemeente aan te leggen kabelgoten.
- Om achterstanden in het onderhoud te voorkomen, moet de gemeente werken met actuele onderhoudsplannen voor de (vaar)wegen en bruggen. Bij onderhoud overlegt de gemeente met externe partijen op het gebied van kabels en leidingen, zodat de weg maar een keer opengebroken hoeft te worden.
- Per dag rijden diverse pakketdiensten vele kilometers door de gemeente voor het bezorgen en ophalen van bestellingen. Pakketpunten kunnen de omvang van dit verkeer beperken. Ook verkent de gemeente met lokale ondernemers of een gezamenlijke bezorgservice opgezet kan worden om onnodige verkeersbewegingen te voorkomen.

8.6 Parkeren

- Invoeren van betaald parkeren in woonwijken gebeurt pas na zorgvuldige afstemming met de bewoners en enkel op plekken waar parkeerproblemen zijn of ontstaan. Maatwerk en een hardheidsclausule zijn belangrijk. Bij betaald parkeren in woonwijken of parkeerzones dient er op zondag onder kerktijd een uitzondering te zijn voor parkeren door kerkgangers.

Thema 3:
Opstaan voor een rechtvaardige gemeente
die bondgenoot is van vrijheid en recht

CHRISTENUNIE HENGEL

Thema 3

Opstaan voor een rechtvaardige gemeente die bondgenoot is van vrijheid en recht

De ChristenUnie staat op voor een gemeente die bondgenoot is van de samenleving, een baken van vrijheid en gerechtigheid. De gemeente moet dienstbaar zijn aan het goede leven en strijden tegen onrecht. Een goed besluit is meer dan de helft plus één tijdens een stemming. We willen dat inwoners betrokken en gehoord worden, waarbij er aandacht is voor de belangen van minderheden. Dit werken we uit in twee hoofdstukken.

Hoofdstuk 9. Een betrouwbare gemeente

We willen dat de gemeente Hengelo betrouwbaar, open en transparant is. De gemeente moet de waarheid dienen, recht doen en de vrijheid verdedigen. We zorgen voor veiligheid en bestrijden met ferme hand criminaliteit, zoals drugsgebruik, drugshandel, mensenhandel en prostitutie. We zorgen daarbij voor de grondrechten en digitale veiligheid.

Hoofdstuk 10. Een veilige samenleving

De ChristenUnie zet zich in voor herstel van goede publieke voorzieningen en een vitale samenleving, waarin omzien naar elkaar de ruimte krijgt. We willen een samenleving waarin we met respect zoeken naar mogelijkheden om verschillen te overbruggen. We spreken ons uit tegen radicalisering en discriminatie.

We willen dat de gemeente de gedeelde waarden en geschiedenis van onze samenleving uitdraagt en koestert. We zijn reëel over migratie: we leveren voldoende plaatsen voor de opvang van vluchtelingen in nood. Hengelo is altijd een stad geweest van vrijheid, verantwoordelijkheid en recht. En we delen onze liefde voor de waarden van onze democratische rechtsstaat, waar mensen zich bij kunnen aansluiten en onderdeel van kunnen worden.

Hoofdstuk 9

Een betrouwbare gemeente

De ChristenUnie staat op voor een gemeente waar mensen op kunnen rekenen als ze er zelf niet meer uit komen, die recht doet en ervoor zorgt dat de samenleving bloeit. Een samenleving waar mensen elkaar zien en helpen, verbinding zoeken en over verschillen praten. Dat is het principe waarop onze democratische rechtsstaat is gebouwd. We staan niet voor een grote overheid of voor een grote markt, we staan voor een sterke samenleving. Een samenleving die het resultaat is van inwoners en maatschappelijke verbanden samen.

In deze tijd lijken dictators en presidenten het voor het zeggen te hebben. Het recht van de sterkste triomfeert. Maar de ChristenUnie staat op voor de sterkte van het recht, voor vrede stichten en voor omzien naar elkaar. Een betrouwbare gemeente is ook een gemeente die uitspreekt dat zij niet alle problemen van mensen kan oplossen. De rol van de overheid is in de loop van de tijd te groot geworden, waardoor de kracht van gemeenschappen is uitgehold. Daarom is het belangrijk om ruimte te geven aan het herstel van die gemeenschappen.

Maar mensen redden het niet altijd alleen, en zelfs niet altijd samen. De gemeente heeft dan als taak naast mensen te staan. De overheid is een schild voor de zwakke, zo lezen we in de Bijbel. Inwoners moeten een beroep kunnen doen op de overheid als hun vrijheid, gezondheid, veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is. Om die reden is het goed dat de gemeente ook grenzen aangeeft, handhaaft, normeert en kadert.

Goed bestuur wordt gevormd door mensen met een sterk moreel en integer kompas. Daar mogen lokale leiders op aangesproken worden. Binnen de gemeenteraad zet de ChristenUnie in op luisteren naar mensen en samenwerken. Als fractie willen we betrouwbaar en constructief zijn. We laten ons daarbij leiden en inspireren door de Here God die van mensen vraagt: “...niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God” (Micha 6:8).

De gemeente waardeert initiatieven van inwoners en organisaties. Hierbij past een overheid die meedenkt, participeert, drempels verlaagt en faciliteert. De ChristenUnie stimuleert dat inwoners zichzelf organiseren in bijvoorbeeld coöperaties en daarmee verantwoordelijkheden op zich nemen op het gebied van duurzaamheid, zorg, wonen, lokale economie of wijkbeheer.

Referenda zijn geen oplossing bij complexe politieke vraagstukken. Daarnaast geldt dat bij een raadgevend referendum de uitslag niet bindend is, wat resulteert in verwarring en ontevredenheid. Een (brede) enquête is een betere vervanging in die gevallen waarin de gemeente de mening van inwoners wil betrekken. Bij belangentegenstellingen is het de gemeenteraad die, als hoeder van het algemeen belang, knopen doorhakt. Het lokaal bestuur blijft eindverantwoordelijk.

Democratie is geen statisch begrip, er moet aan gewerkt worden. Daarom wil de ChristenUnie zich inzetten om vooral ook jongeren te betrekken bij de lokale democratie, want het gaat om hún toekomst. Daarnaast vinden we het belangrijk dat zij ervaring opdoen met een democratische rechtsstaat, waarin door dialoog wordt geprobeerd tegenstellingen te overbruggen.

Voor een groot aantal mensen is de samenleving complex geworden. Veel ouderen, nieuwkomers en laaggeletterden

vinden het vaak ingewikkeld om op tijd de juiste informatie te vinden of om bij de overheid aan te kloppen voor hulp. De ChristenUnie wil dat de gemeente Hengelo haar regels zo simpel mogelijk houdt.

Ook de lokale overheid heeft de roeping om recht te doen. Elke inwoner van Hengelo heeft recht op een rechtvaardige behandeling, onafhankelijk van gender, afkomst, handicap of andere status. Discriminatie en racisme doen afbreuk aan gelijkwaardigheid en vrijheid. Het bestrijden ervan kan niet door de politiek of de gemeente alleen. De hele samenleving speelt hierbij een rol.

9.1 Een overheid die te vertrouwen is

- De ChristenUnie wil dat de gemeente open, herkenbaar en betrokken aanwezig is.
- De gemeente blijft inzetten op goede relaties met inwoners. Ook is de gemeente eerlijk en worden er geen beloftes gedaan die niet zijn na te komen.
- De gemeente Hengelo zorgt ervoor dat politieke processen zoveel mogelijk in de openbaarheid plaatsvinden.
- De gemeente streeft naar een coalitieakkoord met duidelijke afspraken, maar ook met voldoende ruimte voor alle partijen om invloed op het beleid uit te oefenen.
- Hengelo geeft de bereikbaarheid en dienstverlening van de gemeente hoge prioriteit.
- De gemeenteraad en het college organiseren gezamenlijk elke twee jaar een bijeenkomst over integriteit, zodat dilemma's regelmatig besproken worden.
- De gemeente gaat zorgvuldig om met raadsleden en collegeleden, en zorgt ervoor dat de burgemeester fungeert als vertrouwenspersoon voor de gemeenteraad en het college. Daarnaast stelt de burgemeester een tweede vertrouwenspersoon aan, waarbij ervoor wordt gezorgd dat er altijd een man en een vrouw deze rol hebben.

9.2 Bewoners- en overheidsparticipatie

- In Hengelo gaan we, vanuit vertrouwen, actief werk maken van het 'right to challenge' (uitdaagrecht). Dit is het recht van bewoners om de gemeente uit te dagen en aan te geven dat ze, bijvoorbeeld als wijk of dorp, een voorziening zelf in stand willen en kunnen houden.
- Wijken krijgen meer eigen mogelijkheden om keuzes te maken die passen bij de wijk en zo mogelijk ook eigen budgetten.
- We willen dat inwoners vroegtijdig, open en eerlijk bij beleidskeuzes en/of grote ontwikkelingen worden betrokken.
- De ChristenUnie wil dat continue burgerparticipatie een vanzelfsprekende plaats inneemt. Hier worden heldere procesafspraken over gemaakt.

9.3 Betrekken van jongeren

- In Hengelo wil de ChristenUnie zich inzetten om de inspraak van jongeren te verbeteren. De beslissingen die wij nu nemen, gaan immers over hun toekomst.
- Plannen van de gemeente moeten getoetst worden op de gevolgen voor jongeren (generatiecheck).
- Jongeren die bij aanstaande verkiezingen voor het eerst mogen stemmen, krijgen van de burgemeester een brief waarin ze persoonlijk worden uitgenodigd om hun stem uit te brengen.
- Jongeren in de gemeente Hengelo worden specifiek bij evenementen rondom 4 en 5 mei betrokken en ervoor uitgenodigd.
- In de gemeente Hengelo richten we een jongerenraad in.
- Hengelo zorgt ervoor dat alle leerlingen uit de groepen 6 tot en met 8 van de basisscholen uit de gemeente zicht krijgen op wat de gemeenteraad doet, bijvoorbeeld door het organiseren van gastlessen over/vanuit de gemeentepolitiek.

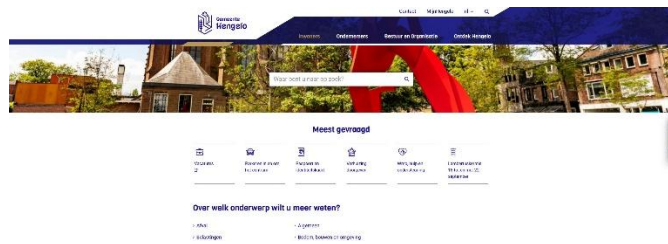
9.4 Discriminatie en racisme

- Het discriminatiemeldpunt in onze gemeente is goed vindbaar en bereikbaar. Met signalen over ongelijke behandeling, discriminatie, antisemitisme of racisme wordt aantoonbaar wat gedaan.
- De gemeente besteedt structureel aandacht aan racisme en discriminatie, in ieder geval door als lokale overheid met de samenleving in gesprek te gaan. Specifiek moet hierbij aandacht zijn voor jongeren.

- Een betrouwbare gemeente is herkenbaar en representatief. Daarom is het goed om aandacht te hebben voor diversiteit binnen de gemeenteraad, het college en de ambtelijke staf, bijvoorbeeld op het gebied van leeftijd, gender, achtergrond en opleidingsniveau.
- Medewerkers binnen de gemeentelijke organisatie moeten beschikken over voldoende kennis en vaardigheden op het gebied van discriminatie, antisemitisme en racisme. Daarom volgen zij een training die bijdraagt aan intercultureel vakmanschap.
- De ambtelijke organisatie van de gemeente Hengelo weerspiegelt onze samenleving. Daarom zorgt de gemeente voor intern diversiteitsbeleid, met aandacht voor alle vormen van diversiteit, zoals mensen met een beperking of neurodivergentie.

9.5 Communicatie

- Inwoners moeten informatie van de gemeente goed kunnen begrijpen. Daarom communiceert de gemeente zo duidelijk en eenvoudig mogelijk met inwoners, zowel op de website als bij schriftelijke communicatie (taalniveau B1).
- De ChristenUnie wil dat berichten over aanvragen en besluiten, zoals vergunningen, (omgevings)plannen en lokale regelgeving, niet alleen digitaal zijn in te zien maar ook in de lokale papieren media verschijnen.
- In de gemeente Hengelo kunnen inwoners, naast de digitale weg, altijd met hun vragen bij een fysiek loket van de gemeente terecht.
- Indiëners van burgerinitiatieven worden niet van het kastje naar de muur gestuurd. De gemeentelijke organisatie hanteert hiervoor een eenvoudig systeem/loket en werkt via 'ambassadeurs' in de wijk.
- Meer vertrouwen, minder regels: elk jaar komt het college met voorstellen voor regels die geschrapt, vereenvoudigd of samengevoegd kunnen worden.

9.6 Financiën

- Gemeenten krijgen structureel te weinig geld van het Rijk voor alle wettelijke taken. Dat betekent dat de gemeente Hengelo de komende periode uitgaven en inkomsten in evenwicht moet houden. Daarnaast is het van belang om ook goed in beeld te hebben wat de risico's in de toekomst zijn. Voorkomen moet worden dat toekomstige generaties worden opgezadeld met de gevolgen van slecht (financieel) beleid van hun voorgangers.
- Er zijn altijd meer wensen dan er geld beschikbaar is. De gemeenteraad moet zorgvuldig de verschillende wensen, noden en belangen kunnen afwegen. Bij bezuinigingen wil de ChristenUnie de posten die te maken hebben met de nood van individuele inwoners, zorg, veiligheid, beheer en onderhoud van bestaande voorzieningen, zo veel mogelijk ontzien. Uiteraard moet er voor mensen met weinig financiële draagkracht maatwerk mogelijk zijn.

Hoofdstuk 10

Een veilige samenleving

De ChristenUnie staat op voor een weerbare samenleving als beste verdediging in een wankele wereld. In de toenemende zorgen over veiligheid door globalisering is de oplossing niet 'ieder voor zich', maar kan een samenleving waarin mensen naar elkaar omzien het verschil maken. Iedere samenleving kent bronnen van geborgenheid: een straat, een wijk, een buurthuis, een vereniging of de kerk. Zij kunnen hoekstenen zijn van sociale veiligheid en van vertrouwen voelen, en zo houvast en zingeving bieden. Daarin investeren is hard nodig in onze geïndividualiseerde samenleving. Daarnaast is het goed om lokale dreigingsscenario's te oefenen. Op basis van dreigingsbeelden is het mogelijk een scenario uit te kiezen dat past bij de omgeving. Lokale overheden kunnen inwoners mee laten doen. Op deze manier wordt crisisbeheersing niet alleen iets van de lokale overheid, maar van iedereen.

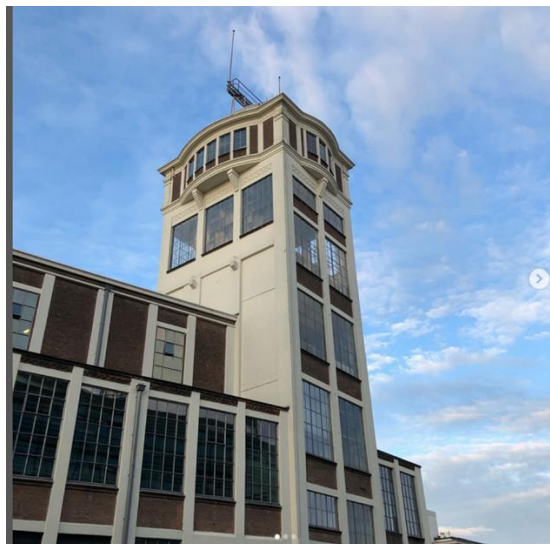
Naast wat de samenleving zelf kan doen, heeft de overheid de taak om inwoners zo goed mogelijk te beschermen en criminaliteit te bestrijden. Dit betekent dat er actief ingezet moet worden op de bestrijding van straatintimidatie en relatiegeweld, zoals femicide, (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, stalking en huiselijk geweld.

Veilige en leefbare buurten ontstaan wanneer mensen naar elkaar omzien, waarbij de wijkagent het directe aanspreekpunt voor inwoners is. Voor veiligheid is samenwerking tussen allerlei partijen van groot belang. Dit gaat niet vanzelf, de gemeente moet daarin het voortouw nemen.

Drank, drugs en gokken maken veel kapot in mensenlevens. Het kan niet de bedoeling zijn dat door verslaving de menselijke waardigheid verloren gaat. De ChristenUnie wil verslaving en drugsproblematiek bestrijden, inclusief hennepkwekerijen en drugslabs. We willen voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden en bestrijden ondermijning.

Mensenhandel betekent per definitie het uitbuiten van mensen. Daarbij wordt dwang, misleiding, machtsmisbruik of misbruik van een kwetsbare positie toegepast. Mensenhandel komt niet alleen in de prostitutie voor, maar ook in de horeca, in de agrarische sector en bij productiewerk. De ChristenUnie wil dat onze gemeente zich, in samenwerking met andere gemeenten en organisaties, actief inzet tegen deze ernstige en complexe vorm van criminaliteit.

Radicalisering vormt een bedreiging voor de manier waarop wij in Nederland in vrijheid en veiligheid leven. Dit ontstaat als personen of groepen opvattingen ontwikkelen die haaks staan op de democratische rechtsorde en bereid zijn daar in de praktijk consequenties aan te verbinden. Naast het beschermen van de samenleving als geheel heeft de overheid ook een taak bij het beschermen van de individuele (minderjarige) inwoner. Het weerbaar maken van individuen tegen radicaal gedachtengoed werkt preventief. Vooral jongeren die op zoek zijn naar hun plek in de samenleving zijn kwetsbaar.

10.1 Fysieke en sociale veiligheid

- We kijken naar belemmeringen in sociale veiligheid op straat of in het openbaar vervoer wanneer die een barrière vormen voor mensen om volwaardig mee te doen.
- Een AED kan levensreddend zijn als mensen in de openbare ruimte een hartstilstand of hartaanval krijgen. Het is daarom van groot belang dat de gemeente Hengelo een dekkend netwerk heeft van AED's én mensen die deze kunnen bedienen. De gemeente heeft hierin een stimulerende en faciliterende rol.
- In het licht van recente ontwikkelingen rond grensoverschrijdend gedrag, is het belangrijk dat de gemeente Hengelo zorgt voor een veilige en integere werkcultuur. Dat raakt alle raadsleden, ambtenaren en bestuurders, ongeacht hun achtergrond.
- De gemeente werkt aan samenwerking tussen alle betrokken organisaties, zoals de Veiligheidsregio, de politie, de GGD, Veilig Thuis, het Openbaar Ministerie en welzijns- en zorgorganisaties.
- Er moeten voldoende financiële middelen ter beschikking worden gesteld, zodat alle betrokken organisaties op dit gebied hun werk goed en adequaat kunnen uitvoeren.
- De beschikbaarheid en zichtbaarheid van de politie op straat én online is voor de ChristenUnie een belangrijk aandachtspunt.
- We vinden het belangrijk dat lokale dreigingsscenario's worden geoefend. Als de stroom 48 uur uitvalt, zijn wijkcentra dan bijvoorbeeld open? Wat doen we in de gemeente Hengelo wanneer er een overstroming is of een grote brand? De bevolkingszorg is een taak van de lokale overheid. Mensen moeten adequaat kunnen handelen als zich een calamiteit voordoet. Er moet worden nagedacht over hoe dit handelen eruitziet én dit moet worden geoefend.
- Er wordt ingezet op voldoende beschikbaarheid en zichtbaarheid van de wijkagenten.
- Er moeten voldoende meldpunten zijn waar de politie fysiek/digitaal aanwezig is.
- Wanneer in bepaalde gebieden overlast is, wordt een specifieke aanpak opgesteld in overleg met betrokken partijen (waaronder de gemeente en de politie).
- Een deel van de brandweezorg wordt geleverd door vrijwilligers. De ChristenUnie waardeert hen en wil dat de gemeente zich inzet om vrijwilligers te behouden en zo nodig te werven.
- De gemeenteraad bespreekt jaarlijks de veiligheidsplannen met de burgemeester en andere verantwoordelijken. Een belangrijk onderdeel hiervan is het informeren over specifieke risico's in de gemeente en de maatregelen die hiervoor worden genomen.

10.2 Drank- en drugsgebruik en gokken

- De ChristenUnie is tegen de aanwezigheid van coffeeshops en/of het telen van wiet door de gemeente.
- Drugsgebruik wordt niet langer genormaliseerd. De gemeente doet meer tegen het toenemende gebruik en de groeiende acceptatie van synthetische drugs.
- De gemeente zet zich in om alle jongeren op middelbare scholen en hun ouders actief voor te lichten over het gebruik van verdovende middelen en de risico's daarvan. Onderdeel hiervan is de inzet van ervaringsdeskundigen.
- De GGD krijgt voldoende geld om periodiek de situatie in de gemeente Hengelo te monitoren als het gaat om middelengebruik. Ze rapporteren elke twee jaar hierover, zodat het gemeentelijk gezondheidsbeleid periodiek en tijdig kan worden geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.
- Goed geschoolde handhavers en een adequaat handhavingplan zorgen voor een strenge handhaving van leeftijds grenzen op alcohol. De strijd tegen drankmisbruik voert de gemeente samen met scholen, ouders,

verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen.

- Gok- en alcoholreclames worden geweerd uit de openbare ruimte, zoals inabri's en op andere (licht)reclamezuilen.
- Er komt geen casino of gokhal in Hengelo.

10.3 Prostitutie en mensenhandel

- In onze gemeente wordt prostitutiebeleid ingesteld. Daarin is geen plaats voor een bordeel of voor andere seksinrichtingen. Prostitutie is geen normaal beroep en dat gaan we er in de gemeente Hengelo ook niet van maken. Van harte hopen we dat er landelijk betere wetgeving komt. Maar tot die tijd zullen we ons in elk geval inzetten om zoveel mogelijk misstanden te voorkomen.
- De leeftijdsgrens voor prostitutie in de gemeente Hengelo wordt 21 jaar. Bij de huidige stand van de landelijke regelgeving zijn gemeenten bevoegd om deze leeftijdsgrens te bepalen. Uit onderzoek van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel is af te leiden dat met name jongvolwassenen kwetsbaar zijn voor seksuele uitbuiting. Deze leeftijdsgrens helpt in de bestrijding daarvan.
- In Hengelo blijven mogelijkheden tot thuisprostitutie verboden. Deze vorm van prostitutie is grotendeels onttrokken aan het toezicht en geeft een risico op seksuele uitbuiting. In dit licht is het goed dit fenomeen zo ver als mogelijk aan banden te leggen.
- De gemeente investeert in uitstapprogramma's voor prostituees en biedt hen hulp naar een andere baan.
- De gemeente Hengelo zorgt voor een veilige opvang voor slachtoffers van loverboys, pooiers, uitbuiters en mensenhandelaren.
- Vergunningen voor (digitale) reclame-uitingen voor bordelen of andere seksinrichtingen worden niet toegestaan.
- In Twents verband is een aandachtsfunctionaris mensenhandel aangesteld die in het netwerk van politie, GGD en aanverwante organisaties actief is, zodat coördinatie gevoerd kan worden. Deze persoon zorgt voor de vergroting van de bewustwording en de verbetering van de signalering binnen de gemeente, en schaaft op naar de juiste organisaties.
- Er is aandacht voor alle vormen van mensenhandel, dus niet alleen voor seksuele uitbuiting maar ook voor criminele uitbuiting en arbeidsuitbuiting. Bij het tegengaan van jeugdcriminaliteit wordt ook expliciet aandacht gegeven aan het tegengaan van criminele uitbuiting onder jongeren, aangezien zij een extra kwetsbare groep vormen.

10.4 Ondernijning

- De gemeente Hengelo bekijkt tweejaarlijks het beleid inzake de aanpak van ondernijning en de uitvoering ervan. Dit ter bestrijding van de verwevenheid van de boven- en onderwereld en daarmee de georganiseerde (grootschalige) criminaliteit. Dit vraagt ook om regionale samenwerking.
- Onze gemeente kijkt naar aansluiting bij de aanpak Preventie met Gezag om jonge aanwas te voorkomen en jongeren actief uit de criminaliteit te halen.
- Om illegaal gebruik van vrijkomende (agrarische) bebouwing en panden tegen te gaan, komt er beleid gericht op snelle herbestemming.
- Toezicht en handhaving op illegale bewoning van vakantieparken en campings is en blijft nodig. De ChristenUnie is er voorstander van om de wet Bibob gericht en zo veel als mogelijk in te zetten.
- De gemeente betreft de inwoners actief bij het herkennen en signaleren van (vermoedens van) ondernijnende activiteiten en het melden hiervan.
- Een succesvolle aanpak van ondernijning begint bij een integer en weerbaar lokaal bestuur en ambtenarenapparaat. In de gemeente Hengelo werken we hier actief aan.

10.5 Radicalisering

- De gemeente Hengelo investeert in jongerenwerk om aan te sluiten bij de jongerenwereld, ook digitaal.